2024/3031

11.12.2024.

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2024/3031

od 11. lipnja 2024.

o regionalnoj državnoj potpori SA.63470 (2022/C) (ex 2021/N) koju Mađarska planira provesti u korist društva GKN Automotive Hungary Kft. (prethodno Rubin NewCo 2021 Kft.)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2024) 3925)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije („UFEU”), a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon što je pozvala zainteresirane strane da dostave svoje primjedbe u skladu s tim odredbama ([1]) i uzimajući u obzir njihove primjedbe,

budući da:

1. POSTUPAK

(1) Mađarska je 11. lipnja 2021.Komisiji dostavila prethodnu prijavu svoje namjere da dodijeli regionalnu potporu za ulaganje („mjera”) u korist društva Rubin NewCo 2021 Kft. („Rubin”) ([2]) radi osnivanja nove poslovne jedinice za proizvodnju automobilskih dijelova u Miškolcu u Mađarskoj („projekt ulaganja”).

(2) Virtualni sastanak službi Komisije, mađarskih tijela i predstavnika društva GKN Automotive Limited („GKN Automotive”, uvodna izjava 15.) održan je 30. lipnja 2021.

(3) Komisija je 23. srpnja 2021. zatražila dodatne informacije, koje je Mađarska dostavila 27. kolovoza 2021.

(4) Drugi virtualni sastanak službi Komisije, mađarskih tijela i predstavnika društva GKN Automotive održan je 21. rujna 2021.

(5) Komisija je 30. rujna 2021. zatražila dodatne informacije, koje je Mađarska dostavila 2. prosinca 2021., zajedno sa službenom prijavom mjere.

(6) Komisija je 1. veljače 2022. zatražila dodatne informacije, koje je Mađarska dostavila 29. ožujka, 11. travnja i 4. svibnja 2022. Komisija je 13. svibnja i 15. srpnja 2022. zatražila dodatne informacije, a Mađarska je odgovorila 17. svibnja i 23. kolovoza 2022.

(7) Dopisom od 23. kolovoza 2022. Mađarska je iznimno pristala odreći se svojeg prava na temelju članka 342. UFEU-a u vezi s člankom 3. Uredbe 1/1958 ([3]) i pristala na to da se ova Odluka donese i priopći samo na engleskom jeziku.

(8) Komisija je dopisom od 27. listopada 2022. obavijestila Mađarsku da je u odnosu na tu mjeru odlučila pokrenuti postupak iz članka 108. stavka 2. UFEU-a. („odluka o pokretanju postupka”). Mađarska je 14. veljače 2023. Komisiji dostavila svoje primjedbe na odluku o pokretanju postupka.

([1]) SL C 336, 22.9.2023., str. 11.
([2]) Naziv društva Rubin kasnije je promijenjen u GKN Automotive Hungary Kft.
([3]) Uredba br. 1 o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici, SL 17, 6.10.1958., str. 385/58.

(9) Odluka o pokretanju postupka objavljena je u *Službenom listu Europske unije* 22. rujna 2023. ([4]) Komisija je pozvala zainteresirane strane da podnesu svoje primjedbe u roku od mjesec dana.

(10) Komisija je 3. i 16. listopada 2023. primila primjedbe društava Melrose Industries PLC („Melrose") i GKN Automotive. Komisija je 24. studenog 2023. dostavila te primjedbe Mađarskoj, koja je na njih odgovorila dopisom od 21. prosinca 2023.

(11) Mađarska je 8. ožujka 2024. dostavila tablicu s pregledom sumnji iznesenih u odluci o pokretanju postupka i dokaza koji, prema njezinu mišljenju, otklanjaju te sumnje.

(12) Dana 16. travnja 2024. održan je sastanak službi Komisije, Mađarske i društva GKN Automotive. Istog je dana Mađarska u kontekstu sastanka sa službama Komisije dopunila svoje primjedbe od 14. veljače 2023. novim dokumentima. Mađarska je 17. travnja 2024. ponovno dostavila te dokumente, uz dodatne dokumente i memorandum u kojem je sažeta rasprava sa službama Komisije od 16. travnja 2024., te dodatne primjedbe o pitanjima o kojima se raspravljalo i o novim dostavljenim dokazima.

(13) Dodatno se nadovezujući na sastanak održan 16. travnja 2024., Mađarska je 25. travnja 2024. dostavila još jedan memorandum u kojem je iznijela dodatne primjedbe o nekim sumnjama Komisije.

2. DETALJAN OPIS MJERE

2.1. **Cilj mjere**

(14) Mađarska tijela nastoje promicati regionalni razvoj dodjelom regionalne potpore za ulaganje u okviru mjere radi osnivanja nove poslovne jedinice za proizvodnju automobilskih dijelova (bočnih osovina, pogonskih osovina i potkomponenti kao što su zglobovi). Projekt ulaganja nalazi se u industrijskoj zoni Felsőzsolca u Miškolcu, u okrugu Borsod-Abaúj-Zemplén (oznaka NUTS 3 HU311), u regiji Sjevernoj Mađarskoj (oznaka NUTS 2 HU31), području prihvatljivom za regionalne potpore na temelju članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU-a na temelju mađarskih karata regionalnih potpora za razdoblje od 1. srpnja 2014. do 31. prosinca 2021. („karta regionalnih potpora iz 2014.") ([5]) i razdoblje od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2027. („karta regionalnih potpora iz 2022.") ([6]).

2.2. **Korisnik**

(15) Primatelj potpore je društvo Rubin, pravni subjekt koji je u trenutku osnivanja (siječanj 2021.) bio u stopostotnom vlasništvu društva Eachairn Aerospace Holdings Limited, člana grupe Melrose koja ima sjedište u Ujedinjenoj Kraljevini ([7]). Stopostotno vlasništvo nad društvom Rubin preneseno je 31. kolovoza 2022. unutar grupe Melrose na društvo GKN Industries Limited ([8]). Društvo GKN Industries Limited kontrolira društvo GKN Automotive, subjekt koji ulaže u subjekte društva GKN Automotive, obavlja neke funkcije sjedišta i zapošljava dio tima višeg rukovodstva i funkcionalnog vodstva društva GKN Automotive ([9]). Društvo Melrose je 20. travnja 2023. razdvojilo svoje poslovanje u dijelu koji se odnosi na društvo GKN Automotive ([10]), uključujući društva GKN Industries Limited, GKN Automotive i Rubin, kako bi se priključilo novoj neovisnoj grupi društava, čije je krajnje matično društvo Dowlais Group plc sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini. Korisnik potpore ne ispunjava kriterije da bi se smatrao malim ili srednjim poduzećem ([11]) i stoga bi ga trebalo smatrati velikim poduzećem.

([4]) Vidjeti bilješku 1.

([5]) Odluka Komisije od 11. ožujka 2014. u predmetu SA.37718 (2013/N), SL C 172, 6.6.2014., str. 1., kako je izmijenjena Odlukom Komisije od 11. listopada 2016. u predmetu SA.46346 (2016/N), SL C 4, 6.1.2017., str. 1. i produljena (do 31. prosinca 2021.) Odlukom Komisije od 7. listopada 2020. u predmetu SA.58164 (2020/N), SL C 430, 11.12.2020., str. 1.

([6]) Odluka Komisije od 16. rujna 2021. u predmetu SA.63934 (2021/N), SL C 410, 8.10.2021., str. 2., kako je izmijenjena Odlukom Komisije od 12. svibnja 2023. u predmetu SA.107119 (2023/N), SL C 195, 2.6.2023., str. 8.

([7]) Društvo Eachairn Aerospace Holdings Limited u stopostotnom je neizravnom vlasništvu holding društva grupe Melrose, društva Melrose Industries PLC.

([8]) Društvo GKN Industries Limited, jednako kao i Eachairn Aerospace Holdings Limited, bilo je u stopostotnom neizravnom vlasništvu društva Melrose Industries PLC od prve polovine 2018.

([9]) Informacije se temelje na posljednjem dostupnom godišnjem izvješću društava GKN Industries Limited i GKN Automotive Limited (godišnje izvješće za 2022.), objavljenom u registru trgovačkih društava Ujedinjene Kraljevine (*Companies House*).

([10]) Zajedno s poduzećima za metalurgiju praha i vodik, kako je navedeno na internetskim stranicama društva GKN Automotive u članku *Dowlais Group plc („Dowlais" or the „Company") completion of demerger and admission of shares in Dowlais* (https://www.gknautomotive.com/en/media-centre/news-releases/2023/dowlais-group-plc-dowlais-or-the-company--completion-of-demerger-and-admission-of-shares-in-dowlais/).

([11]) U smislu Preporuke Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća, SL L 124, 20.5.2003., str. 36.

(16) Mađarska tijela potvrdila su da ni društvo Rubin ni grupa Melrose nisu poduzetnici u teškoćama u skladu s definicijom iz Smjernica o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama ([12]). Mađarska tijela nisu obavijestila Komisiju ni o kakvim promjenama do kojih bi došlo zbog promjene vlasništva nad društvom Rubin.

2.3. **Projekt ulaganja**

2.3.1. *Opći opis*

(17) Mađarska tijela tvrde da je projekt ulaganja dio dugoročnog plana restrukturiranja društva GKN Automotive koji je utvrđen 2019. („strategija"). Cilj je strategije zaštititi konkurentnost društva GKN Automotive u sve konkurentnijem tržišnom okruženju konsolidacijom njegova neučinkovitog i raspršenog europskog proizvodnog otiska i preusmjeravanjem njegova proizvodnog kapaciteta na troškovno učinkovitije lokacije. Proizvodne djelatnosti društva GKN Automotive u Europi raspoređene su na više od deset lokacija, većinom u zapadnoj Europi, gdje su troškovi proizvodnje visoki. Nadalje, te su lokacije uglavnom rascjepkane i međusobno se opskrbljuju međuproizvodima, što dovodi do neučinkovitosti zbog povećanih troškova prijevoza i skladištenja zaliha.

(18) Strategija je strukturirana u više faza („od prve do šeste faze"). Trenutačno se provode samo prva i treća faza, koje uključuju [prijenos poslovanja] (*) određenih lokacija. Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama od 40. do 42. odluke o pokretanju postupka, druga faza odnosila se na osnivanje novog proizvodnog postrojenja za proizvode različite od onih iz projekta ulaganja i njezina je provedba obustavljena, a četvrta, peta i šesta faza nisu napredovale dalje od konceptualne faze strategije te nisu poduzeti daljnji koraci prema provedbi.

(19) U prvoj fazi, u kojoj se nastojalo uskladiti kapacitet društva GKN Automotive s očekivanom potražnjom, zatvorene su određene lokacije, a njihove proizvodne aktivnosti prenesene su na postojeće europske lokacije s neiskorištenim kapacitetom.

(20) U trećoj fazi, kako je prvotno planirano u strategiji (studeni 2019.), predviđen je [prijenos poslovanja] dviju europskih lokacija i prijenos njihova kapaciteta na dvije integrirane lokacije koje će se uspostaviti u dvije zemlje koje su troškovno učinkovitije. Te nove proizvodne lokacije obuhvaćale bi i proizvodni kapacitet drugih postojećih proizvodnih lokacija koji će se [prenijeti] u sljedećim fazama. Ta je faza izmijenjena u srpnju 2020. („nova treća faza"). U okviru nove treće faze relevantna proizvodnja integrirala bi se u samo jednu integriranu lokaciju.

(21) Mađarska tijela objasnila su da bi se odluka o provedbi određene faze u okviru strategije (npr. odluka o [prijenosu] i/ili prijenosima proizvodnih kapaciteta i o osnivanju novih lokacija, prema potrebi) trebala smatrati donesenom tek nakon što se provede detaljnija analiza izvedivosti (odozdo prema gore) za projekt i nakon što se izradi poslovni model za odobrenje oslobađanja relevantnih financijskih sredstava.

(22) Projekt ulaganja, kojim se provodi nova treća faza, odnosi se na osnivanje proizvodnog postrojenja za automobilske dijelove koje će integrirati kapacitet dvaju postojećih proizvodnih postrojenja društva GKN Automotive u Europi u novo integrirano postrojenje u Mađarskoj bez povećanja kapaciteta. Mađarska je objasnila da se u okviru projekta ulaganja ne planiraju dodatni prijenosi u drugoj, četvrtoj, petoj i šestoj fazi strategije (uvodne izjave 41. i 42. odluke o pokretanju postupka).

(23) Proizvodni kapacitet projekta ulaganja iznosit će oko [5,5 – 7,5] milijuna jedinica bočnih osovina i [0,5 – 2,5] milijuna jedinica pogonskih osovina. Osim toga, proizvodit će se zglobovi i drugi sastavni dijelovi (kapacitet od [17,5 – 21] milijuna jedinica) koji će se na licu mjesta sastavljati u bočne osovine i pogonske osovine te će se opskrbljivati i druge lokacije za sastavljanje društva GKN Automotive.

([12]) SL C 249, 31.7.2014., str. 1.

(*) *Povjerljive informacije.*

(24) Očekuje se da će projekt ulaganja stvoriti oko 1 500 izravnih novih radnih mjesta u Mađarskoj.

(25) Prema navodima mađarskih tijela korisnik je podnio zahtjeve za potporu 8. travnja 2021. (za novčana bespovratna sredstva) i 31. ožujka 2021. (za poreznu olakšicu). Ti su zahtjevi (uvjetno) odobreni 22. prosinca 2021. za novčana bespovratna sredstva (uvodna izjava 29.) i 12. prosinca 2021. za poreznu olakšicu (uvodna izjava 31.). Nakon toga su 28. travnja 2022. započeli radovi na projektu ulaganja u smislu točke 20. podtočke v. Smjernica za regionalne potpore za 2014. – 2020. („Smjernice iz 2014.") ([13]) ([14]) i točke 19. podtočke 29. Smjernica za regionalne potpore koje se primjenjuju od 1. siječnja 2022. ([15]) („Smjernice iz 2022."). Naposljetku, proizvodnja u postrojenju započela je u posljednjem tromjesečju 2023., a puni proizvodni kapacitet planira se dosegnuti 2026.

2.3.2. *Prihvatljivi troškovi ulaganja*

(26) Prihvatljivi troškovi ulaganja iznose 51 919,55 milijuna HUF (142,74 milijuna EUR ([16])) u nominalnoj vrijednosti i 50 112,01 milijuna HUF (137,77 milijuna EUR) u diskontiranoj vrijednosti ([17]).

(27) Mađarska je potvrdila da će se u okviru projekta ulaganja steći nova imovina. Mađarska je potvrdila da troškovi nematerijalne imovine uključeni u prihvatljive troškove ulaganja ispunjavaju uvjete utvrđene u točkama od 100. do 102. Smjernica iz 2014., koji se u potpunosti odražavaju u članku 18. stavku 5. Uredbe Vlade br. 210/2014 (VIII.27.) o namjenskom programu za promicanje ulaganja (uvodna izjava 29.), kojim se predviđa da nematerijalna imovina mora zadovoljiti sljedeće uvjete kako bi bila prihvatljiva za izračun troškova ulaganja: (a) mora je upotrebljavati isključivo ulagač u poslovnoj jedinici koja prima potporu; (b) mora se amortizirati; (c) mora biti kupljena po tržišnim uvjetima od treće osobe nepovezane s kupcem; (d) mora biti uključena u imovinu poduzetnika koji prima potporu i ostati povezana s projektom za koji se dodjeljuje potpora tijekom najmanje pet godina (tri godine za mala i srednja poduzeća); i (e) u slučaju velikih poduzeća troškovi nematerijalne imovine prihvatljivi su samo do granice od 50 % ukupnih prihvatljivih troškova ulaganja za projekt. Slične su odredbe uključene i u sporazum o poticajima u obliku novčanih bespovratnih sredstava.

2.4. **Oblik potpore, davatelj potpore i nacionalne pravne osnove**

(28) Mjera uključuje dva instrumenta potpore: novčana bespovratna sredstva i poreznu olakšicu, koji se financiraju iz općeg državnog proračuna.

2.4.1. *Novčana bespovratna sredstva*

(29) Novčana bespovratna sredstva dodjeljuju se na temelju Odluke Vlade br. 210/2014 (VIII.27.) o namjenskom programu za promicanje ulaganja, programa regionalnih potpora ([18]) koji se provodi na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 („Uredba o općem skupnom izuzeću") ([19]) i omogućava potporu za početna ulaganja u različitim gospodarskim sektorima. U skladu s tim programom potpore novčana bespovratna sredstva moraju se pojedinačno prijaviti jer premašuju prag za prijavu utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (a) Uredbe o općem skupnom izuzeću (uvodna izjava 110.). Sporazum o poticajima za novčana bespovratna sredstva („sporazum o poticajima") sklopili su 22. prosinca 2021. Ministarstvo vanjskih poslova i trgovine (davatelj potpore) i društvo Rubin, a uvjetovan je Komisijinim odobrenjem potpore.

([13]) Smjernice za regionalne potpore za 2014. – 2020., SL C 209, 23.7.2013., str. 1.
([14]) Smjernice iz 2014. produljene su do 31. prosinca 2021.
([15]) Smjernice za regionalne državne potpore, SL C 153, 29.4.2021., str. 1.
([16]) Konverzije HUF u EUR okvirne su i zaokružene na temelju deviznog tečaja 1 EUR = 363,73 HUF (službeni tečaj Mađarske narodne banke na dan 31. ožujka 2021., posljednjeg dana u mjesecu koji prethodi zahtjevima za potporu).
([17]) Diskontna stopa 1,80 %, datum diskontiranja travanj 2021., u skladu s Komunikacijom Komisije o reviziji metode za utvrđivanje referentnih kamatnih i diskontnih stopa, SL C 14, 19.1.2008., str. 6.
([18]) SA.61023 (2021/X), kako je izmijenjen SA.63819 (2021/X).
([19]) Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

2.4.2. *Porezna olakšica*

(30) Porezna olakšica Ministarstva financija (davatelj potpore) temelji se na Zakonu LXXXI iz 1996. o porezu na dobit i porezu na dividende ([20]) i Uredbi Vlade br. 165/2014 o poreznim poticajima za razvoj (VII.17.) ([21]), programu potpora ([22]) provedenom u skladu s Uredbom o općem skupnom izuzeću, koja omogućava potpore u obliku poreznih olakšica za određena ulaganja. U skladu s tim programom potpore porezna olakšica mora se pojedinačno prijaviti jer ukupni iznos potpore (novčana bespovratna sredstva i porezna olakšica) premašuje prag za prijavu utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (a) Uredbe o općem skupnom izuzeću (uvodna izjava 110.). Godišnji iznos porezne olakšice ne smije premašiti 80 % godišnjeg poreza na dobit koji korisnik treba platiti. Raspoloživa porezna olakšica može se iskoristiti u najviše 13 uzastopnih fiskalnih godina, ali najkasnije u 16. fiskalnoj godini (poreznoj godini) nakon fiskalne godine u kojoj je podnesen zahtjev.

(31) Mađarska smatra da je dodijelila poreznu olakšicu 12. prosinca 2021., na datum na koji je vlada donijela odluku ([23]) u skladu s kojom „omogućava društvu da iskoristi poreznu olakšicu za razvoj svojeg ulaganja…”. U toj se odluci upućuje na naknadni akt kojim se utvrđuju posebni uvjeti za dodjelu: „Porezna olakšica za razvoj dodjeljuje se u skladu s uvjetima utvrđenima u odluci Vlade koja se objavljuje na temelju odluke Europske komisije”.

2.5. **Iznos potpore, intenzitet potpore i zbrajanje s ostalim potporama za ulaganje**

(32) Ukupna prijavljena potpora iznosi 15 917,4 milijuna HUF (43,76 milijuna EUR) u diskontiranoj vrijednosti. Novčana bespovratna sredstva imaju ukupnu nominalnu vrijednost od 16 280,56 milijuna HUF (44,76 milijuna EUR) i diskontiranu vrijednost od 15 644,30 milijuna HUF (43,01 milijuna EUR). Predviđeni iznos porezne olakšice iznosi 273,10 milijuna HUF (0,75 milijuna EUR) u diskontiranoj vrijednosti.

(33) Mađarska tijela izračunala su maksimalni iznos potpore i maksimalni intenzitet potpore za projekt ulaganja primjenom mehanizma smanjenja ([24]) na ukupne prihvatljive troškove ulaganja u diskontiranoj vrijednosti i uzimajući u obzir gornju granicu regionalne potpore od 50 % utvrđenu kartom regionalnih potpora iz 2014., koja se smatrala jedinom kartom regionalnih potpora primjenjivom na obje komponente potpore (uvodna izjava 91.) ([25]). Na temelju tog izračuna maksimalni iznos potpore nije mogao premašiti 15 976 milijuna HUF (43,9 milijuna EUR) u diskontiranoj vrijednosti, odnosno smatralo se da maksimalni intenzitet potpore dopušten za projekt ulaganja iznosi 31,88 %. Prijavljeni iznos potpore, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 32., manji je od tog maksimalnog iznosa i odgovara intenzitetu potpore od 31,76 %.

(34) S obzirom na odredbe sporazuma o poticajima ni maksimalni iznos potpore (uvodna izjava 33.) ni maksimalni intenzitet potpore (uvodna izjava 33.) ne bi se premašili ako, na primjer, iznos prihvatljivih izdataka odstupa od procijenjenog iznosa. To je zato što, u skladu sa sporazumom o poticajima, i. čak i ako se stvarni troškovi ulaganja povećaju u usporedbi s prihvatljivim troškovima utvrđenima u sporazumu o poticajima, korisnik ima pravo samo na najviši iznos novčanih bespovratnih sredstava utvrđen u sporazumu; ii. intenzitet ukupne državne potpore koja se može dodijeliti za ulaganje (uključujući poreznu olakšicu) utvrđuje se odlukom Komisije; i iii. na temelju sporazuma o poticajima nikakva izmjena koja utječe na bitan sadržaj odluke Komisije nije moguća bez prethodne prijave Komisiji.

(35) Mađarska tijela potvrdila su da se mjera ne može zbrajati s drugom državnom potporom ili *de minimis* potporom koja pokriva iste prihvatljive troškove.

([20]) https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99600081.tv.
([21]) https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1400165.KOR.
([22]) SA.61029 (2021/X) o izmjeni SA.49983.
([23]) Komisiji je dostavljena nedatirana odluka Vlade, za koju je Mađarska potvrdila da je donesena 12. prosinca 2021.
([24]) Vidjeti točku 86. i točku 20. podtočku (c) Smjernica iz 2014. te točku 90. i točku 19. podtočku 3. Smjernica iz 2022.
([25]) Kako je dodatno objašnjeno u uvodnoj izjavi 91., Mađarska je smatrala da se gornja granica od 50 % primjenjuje i u slučaju primjene karte regionalnih potpora iz 2022.

2.6. **Zatvaranje drugih postrojenja u EGP-u i moguće premještanje**

(36) Mađarska tijela objasnila su da je u fazama koje se trenutačno provode, navedenima u uvodnoj izjavi 18., društvo GKN Automotive već zatvorilo nekoliko lokacija i imalo konkretne planove za [prijenos poslovanja] još dviju lokacija u […] Europi, nakon što je proizvodni kapacitet tih lokacija prenesen na novo mađarsko postrojenje.

2.7. **Održavanje potpomognute aktivnosti**

(37) Člankom 14. stavkom 1. točkom (d) Uredbe Vlade br. 210/2014 i člankom 4. stavkom 3. Uredbe Vlade br. 165/2014 predviđa se da se novčana bespovratna sredstva i porezna olakšica mogu primijeniti i zadržati samo ako se ulaganje na predmetnom području održava najmanje pet godina nakon njegova dovršetka. Sporazum o poticajima uključuje i istovjetnu obvezu korisnika do kraja razdoblja praćenja, koje je utvrđeno na pet financijskih godina nakon 31. prosinca 2026., što je rok za dovršetak ulaganja ([26]).

2.8. **Vlastiti doprinos**

(38) Mađarska je potvrdila da bi korisnik osigurao financijski doprinos od najmanje 25 % prihvatljivih troškova iz vlastitih sredstava ili vanjskim financiranjem, u obliku koji ne sadržava nikakvu javnu financijsku potporu. To proizlazi iz mađarskog zakonodavstva primjenjivog na mjeru, odnosno članka 4. stavka 7. Uredbe Vlade br. 165/2014 (VII. 17.) i članka 14. stavka 1. točke (e) Uredbe Vlade br. 210/2014, kao i iz sporazuma o poticajima.

2.9. **Razlozi za pokretanje postupka propisanog u članku 108. stavku 2. UFEU-a**

(39) Komisija je ocijenila spojivost potpore s člankom 107. stavkom 3. točkom (a) UFEU-a, kako se tumači u Smjernicama iz 2014. i Smjernicama iz 2022. Primjena različitih smjernica za regionalne potpore povezana je s različitim datumima dodjele novčanih bespovratnih sredstava i porezne olakšice. Novčana bespovratna sredstva dodijeljena su prije 31. prosinca 2021. i stoga su obuhvaćena područjem primjene Smjernica iz 2014. Komisija je u uvodnoj izjavi 111. odluke o pokretanju postupka preliminarno smatrala da je poreznu olakšicu trebalo ocijeniti na temelju Smjernica iz 2022. To je zato što se odluka Vlade od 12. prosinca 2021. koju je Mađarska predstavila kao akt o dodjeli porezne olakšice ne može smatrati aktom o dodjeli jer se u njoj ne utvrđuje relevantna potpora i upućuje se na daljnju odluku o dodjeli koja će se donijeti nakon Komisijine odluke o potpori. Stoga je Komisija preliminarno smatrala da će potpora biti dodijeljena nakon 31. prosinca 2021.

(40) U skladu s odjeljkom 3.5. Smjernica iz 2014. i odjeljkom 5.2. Smjernica iz 2022. regionalna potpora može se smatrati spojivom s unutarnjim tržištem samo ako ima učinak poticaja. Učinak poticaja postoji ako se potporom mijenja ponašanje poduzetnika na način da se on počne baviti dodatnom djelatnošću koja doprinosi razvoju određenog područja, a kojom se, da potpora nije dodijeljena (odluka o pokretanju postupka, uvodna izjava 119.), ne bi bavio ili bi se njome bavio na ograničen ili drukčiji način (situacija iz prvog scenarija, odluka o ulaganju) ili na drugoj lokaciji (situacija iz drugog scenarija, odluka o lokaciji).

(41) Kako bi dokazala da je učinak poticaja znatan, mađarska tijela pozivaju se na situaciju iz drugog scenarija (odluka o lokaciji) (odluka o pokretanju postupka, uvodna izjava 32.) i tvrde da bi se, da nije bilo potpore, ulaganje provelo u Turskoj (Eskişehir) jer bi ulaganje u tu lokaciju bilo profitabilnije nego ulaganje u lokaciju u Mađarskoj.

([26]) U sporazumu o poticajima dovršetak ulaganja definiran je kao datum kapitalizacije posljednje kapitalizirane imovine, koji ne može biti nakon roka za dovršetak ulaganja, odnosno 31. prosinca 2026.

2.9.1. *Sumnje u učinak poticaja*

(42) Komisija je izrazila preliminarno stajalište da je nakon početne procjene na razini zemlje koju je provelo društvo GKN Automotive u studenom 2019. i u kojoj je utvrđeno i uspoređeno sedam zemalja od interesa ([27]), pri čemu su Poljska, Mađarska i Slovačka bile na vrhu popisa (uvodna izjava 43. odluke o pokretanju postupka) i jednogodišnje analize odabira lokacije u tim trima zemljama koje su ušle u uži izbor (odjeljak 2.13.2.2. odluke o pokretanju postupka), društvo Melrose 9. prosinca 2020. odlučilo uložiti u Mađarsku odobrenjem zahtjeva za kapitalne izdatke za projekt ulaganja. U zahtjevu za kapitalne izdatke navodi se: „cilj je ovog projekta stvaranje vrijednosti konsolidiranjem trenutačnog otiska u … na novoj lokaciji koja se nalazi u Mađarskoj." U financijskom sažetku tog dokumenta navedeno je razdoblje povrata od [5,4 – 7] godina, pri čemu u obzir nije uzeta nikakva potpora.

(43) Mađarska tvrdi da je odluku o lokaciji ulaganja društvo GKN Automotive donijelo tek 9. prosinca 2021. i da je odabir Mađarske za projekt ulaganja, a ne alternativne lokacije u Turskoj, ovisio o državnoj potpori Mađarske. Točnije, prema mišljenju Mađarske, odobrenjem zahtjeva za kapitalne izdatke društva Melrose od 9. prosinca 2020. samo je preliminarno osigurano financiranje projekta, pri čemu je Mađarska kao lokacija ulaganja bila samo radna hipoteza i nije donesena odluka o lokaciji ulaganja, već je ostavljena mogućnost da izvršni tim društva GKN Automotive donese novu odluku o odabiru lokacije kao jedino tijelo koje donosi odluke o tijeku rada za odabir lokacije. Mađarska je navela i da je prije odobrenja zahtjeva za kapitalne izdatke provedeno preispitivanje poslovnog modela za projekt ulaganja u okviru godišnjeg sastanka o preispitivanju proračuna održanog 12. studenog 2020. između društava GKN Automotive i Melrose. Na tom je sastanku društvo Melrose zatražilo da se financijske pretpostavke za projekt ulaganja u Mađarskoj poboljšaju kako bi se razdoblje povrata projekta skratilo s [5,4 – 7] godina na manje od [4,5 – 5,4] godine, što je Mađarska navela kao odlučujući prag za provedbu politike ulaganja društva Melrose. Na temelju toga društvo GKN Automotive od prosinca 2020. istraživalo je mogućnost provedbe ulaganja u Turskoj. U siječnju 2021. društvo GKN Automotive donijelo je preliminarnu odluku o lokaciji u korist Mađarske, pod uvjetom da primi puni iznos poticaja u Mađarskoj, a u prosincu 2021. donijelo je konačnu odluku o lokaciji u korist Mađarske, utvrdivši da se Mađarska „i dalje smatra najpoželjnijom opcijom kad je riječ o nefinancijskim pokazateljima, posebno s obzirom na trenutačnu političku i gospodarsku nestabilnost u Turskoj" i da će mađarski poticaji za koje se smatralo da će „vjerojatno biti odobreni" „u velikoj mjeri nadoknaditi financijsku prednost Turske […] pred Mađarskom te omogućiti da se projektom ostvari ciljno razdoblje povrata od [4,4 – 5,3] godina ([5,5 – 7,1] godina bez poticaja)". Nakon konačne odluke od 9. prosinca 2021. društvo GKN Automotive obustavilo je pripremne aktivnosti u Turskoj i kupilo zemljište u Mađarskoj za potrebe projekta ulaganja (uvodne izjave 76. i 80. odluke o pokretanju postupka).

(44) Komisija je dovela u pitanje je li društvo GKN Automotive u svojem pokušaju postizanja financijskog cilja koji je utvrdilo društvo Melrose (ako postoji) imalo ovlast i slobodu da promijeni lokaciju koja je navedena u zahtjevu za kapitalne izdatke (uvodna izjava 133. odluke o pokretanju postupka). U tom je kontekstu Komisija u uvodnoj izjavi 134. odluke o pokretanju postupka napomenula i da se čini da tekst bilješki i pripremnih dokumenata sa sastanka izvršnog tima društva GKN Automotive od 12. kolovoza 2020., u kojima se odobrenje društva Melrose za odabir zemljišta navodi kao jedan od sljedećih koraka (uvodna izjava 50. odluke o pokretanju postupka), upućuje na to da je društvo Melrose tijelo koje donosi odluke o odabiru lokacije za projekt ulaganja. Činilo se i da je odobrenje društva Melrose bilo potrebno za dokumentaciju zahtjeva za potporu (uvodna izjava 68. odluke o pokretanju postupka). U prezentacijama za sastanak o preispitivanju odabira zemljišta održan 20. siječnja 2021. i sastanak o odluci o odabiru zemljišta održan 29. siječnja 2021. (uvodne izjave 67. i 68. odluke o pokretanju postupka) upućivalo se i na usklađivanje konačne odluke s društvom Melrose, a Mađarska je objasnila da je izvršni tim društva GKN Automotive, nakon što je donio odluku o lokaciji u prosincu 2021., o tome obavijestio rukovodstvo društva Melrose i da rukovodstvo društva Melrose „nije uložilo prigovore" (uvodna izjava 79. odluke o pokretanju postupka).

([27]) Češka, Bugarska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka i Slovenija.

(45) Komisija je izrazila preliminarno stajalište da, ako je društvo GKN Automotive moralo djelovati u okviru odobrenog opisa projekta, postoji mogućnost da je Turska odabrana kao protučinjenična lokacija samo kako bi društvo GKN Automotive moglo dokazati potreban učinak poticaja i tako dobiti regionalnu potporu za ulaganje, a ne kao istinski protučinjenični scenarij u kojem bi se projekt ulaganja proveo da nije bilo potpore. Komisija je napomenula i da je korisnik bio potpuno svjestan toga da u kontekstu premještanja, kako bi ispunio uvjete za regionalnu potporu, mora predstaviti protučinjenični drugi scenarij za projekt ulaganja jer je bio u kontaktu s mađarskim tijelima nadležnima za pitanja državnih potpora (uvodna izjava 133. odluke o pokretanju postupka). Naime, nakon nekoliko preliminarnih rasprava između društva GKN Automotive i mađarskih tijela o poticajima dostupnima za projekt ulaganja (uvodna izjava 51. odluke o pokretanju postupka) Mađarska promidžbena agencija („HIPA”) poslala je 26. kolovoza 2020. društvu GKN Automotive e-poruku u kojoj navodi da se odobrenje Komisije za predmetnu državnu potporu može dobiti samo ako „dokažemo da ne postoji usputna ([28]) veza između potencijalne državne potpore i zatvaranja djelatnosti u državi EGP-a. Uzimajući u obzir navedeno, na temelju savjetovanja s mađarskim Uredom za praćenje državnih potpora smatramo da se ta izjava ne može primijeniti na ovaj slučaj” (uvodna izjava 52. odluke o pokretanju postupka). HIPA je 5. studenog 2020. dostavila indikativnu ponudu poticaja za novčana bespovratna sredstva u iznosu od [9 – 13] milijuna EUR i porezne olakšice u iznosu od [18 – 25] milijuna EUR (što je ukupno odgovaralo primjenjivoj gornjoj granici regionalne potpore), u kojoj se upućuje na projekt ulaganja u kojem su Poljska i Slovačka utvrđene kao alternativne lokacije. U toj e-poruci agencije HIPA u kojoj je poslana indikativna ponuda navodi se i sljedeće: „Spremni smo organizirati i zajednički sastanak s Uredom za praćenje državnih potpora kako bismo pobliže razmotrili pitanja premještanja, što bi moglo poslužiti kao dobra smjernica tijekom postupka prijave Europskoj komisiji” (uvodna izjava 53. odluke o pokretanju postupka).

(46) Komisija je ozbiljno sumnjala u to da je razdoblje povrata od najviše [4,5 – 5,4] godine bilo odlučujući čimbenik za projekt ulaganja u trenutku odluke o ulaganju i lokaciji. Mađarska tijela nisu dostavila nikakve dokaze iz razdoblja predmetnih događaja kojima bi se potvrdilo relevantno razdoblje povrata ni bilo kakav materijal kojim bi se potkrijepila tvrdnja da je društvo Melrose zatražilo da se razdoblje povrata ulaganja u Mađarskoj poboljša kako bi se postiglo ciljno razdoblje povrata od [4,5 – 5,4] godine. Komisija je napomenula i da bi očekivala da će u zahtjevu za kapitalne izdatke za projekt ulaganja ili u priloženom detaljnijem opisu (odnosno prezentaciji sa sastanka s društvom Melrose od 12. studenog 2020.) pronaći upućivanje na taj zahtjev od [4,5 – 5,4] godine ili na mjere poduzete da se on ispuni (uvodna izjava 135. odluke o pokretanju postupka). To se temeljilo i na činjenici da je Komisija u zahtjevu za kapitalne izdatke za drugi projekt znatno nižih troškova koji je podnijela Mađarska pronašla jasno upućivanje na mjere koje treba poduzeti kako bi se skratilo razdoblje povrata, koje je u tom slučaju već bilo kraće od [4,5 – 5,4] godine. U odluci o pokretanju postupka upućuje se i na činjenicu da u zahtjevu za kapitalne izdatke Mađarska nije navedena samo kao „radna hipoteza” i da se u tekstu ([29]) prezentacije od 12. studenog, priložene zahtjevu za kapitalne izdatke, upućuje na to da odluku o lokaciji treba donijeti društvo Melrose (uvodna izjava 57. odluke o pokretanju postupka). Ta prezentacija uključuje i jasan zahtjev za „odobravanje poslovnog modela [projekta ulaganja] ([30]) s razdobljem povrata od [5,4 – 7] godina ([31]), stalne novčane uštede od [50 – 65] milijuna GBP i ukupne jednokratne troškove od [220 – 400] milijuna GBP” (od čega […] % čine otpremnine) (uvodna izjava 54. odluke o pokretanju postupka).

(47) Komisija je dovela u pitanje postojanje stroge politike ulaganja kojom se zahtijeva maksimalno razdoblje povrata od [4,5 – 5,4] godine koje bi se primjenjivalo na relevantni postupak donošenja odluka, među ostalim i na temelju dokaza navedenih u uvodnoj izjavi 136. odluke o pokretanju postupka (uvodna izjava 138.).

(48) Kad je riječ o protučinjeničnom scenariju u kojem je lokacija ulaganja u Turskoj, Komisija je od prosinca 2020. priznala dodatne dokumentirane dokaze (uvodna izjava 131. odluke o pokretanju postupka) iz koje se čini da je lokacija u Turskoj, kao lokacija ulaganja, uspoređena s odabranom regijom u Mađarskoj, u kontekstu preliminarne odluke o lokaciji u siječnju 2021. i konačne odluke o lokaciji u prosincu 2021. Međutim, iz razloga navedenih u uvodnoj izjavi 50. Komisija nije mogla utvrditi da je Turska istinska protučinjenična lokacija na kojoj bi se, da nije bilo mađarske potpore, proveo projekt ulaganja.

([28]) Komisija napominje da je izraz „usputne” (eng. *casual*) možda bio administrativna pogreška i da je trebalo pisati „uzročne” (eng. *causal*).

([29]) U tekstu se navodi: „odluka o ulaganju u Miškolc u Mađarskoj potaknuta je željom da se uravnoteži izloženost u zemljama EGP-a i da se ne uspostavlja još jedna lokacija u Poljskoj”.

([30]) „[Projekt ulaganja]” naziv je koji se upotrebljava i za treću fazu i za novu treću fazu.

([31]) [4,4 – 5,3] godine u najboljem slučaju i [5,4 – 8] godina u najgorem slučaju. Osim toga, postojala je mogućnost smanjenja troškova za 18,9 milijuna GBP koja nije uzeta u obzir pri razdoblju povrata od [5,4 – 7] godina, uz moguće skraćivanje razdoblja povrata za [0,2 – 0,4] godine koje proizlazi iz prodaje zemljišta i izgradnje jedne od [prenesenih] lokacija.

(49) Komisija je napomenula da nije jasno na kojoj je osnovi u studenom/prosincu 2020. Turska postala jedina protučinjenična lokacija za daljnje istraživanje projekta ulaganja. Društvo GKN Automotive isključilo je Tursku kao moguću lokaciju za osnivanje novih postrojenja ([32]) u početnoj procjeni na razini zemlje iz studenog 2019. jer je smatralo da ta lokacija nosi političke rizike. U prezentaciji od 13. studenog 2019. navedeno je da je postojeća lokacija društva GKN Automotive u Eskişehiru u Turskoj razmotrena u početnoj fazi procjene, pri čemu se znatno proširenje smatralo „potencijalno privlačnim zbog iznimno niskih troškova". Uz to se smatralo da „politička stabilnost [te] zemlje predstavlja znatan rizik" i da se „odluke proizvođača originalne opreme o ulaganju u Turskoj trenutačno preispituju/otkazuju zbog rizika zemlje". Za Eskişehir nisu se očekivale promjene u budućnosti. Zbog toga se Turska nije dalje razmatrala kao jedna od zemalja od interesa koje treba ocijeniti i usporediti (uvodna izjava 42.). Godinu dana kasnije Turska se ponovno pojavila u tom procesu zajedno s Poljskom, Slovačkom, Marokom i Srbijom te je vrlo brzo postala jedina alternativa Mađarskoj koja se razmatra, dok za druge lokacije nije bilo dokaza o daljnjim mjerama. Mađarska je objasnila da su troškovi projekta ulaganja u Mađarskoj usporedivi s troškovima u Poljskoj ili Slovačkoj te da se nije očekivalo da će se promjenom lokacije u bilo koju od tih zemalja ostvariti znatne financijske koristi. Objasnila je i da Maroko i Srbija nisu uzeti u obzir jer je društvo već prisutno u Turskoj, što je prednost. Budući da su postojeće poslovanje u Turskoj manje nego na svim drugim lokacijama društva GKN Automotive, Komisija je ozbiljno sumnjala u to bi li to postojeće poslovanje doista moglo biti odlučujući čimbenik za odabir Turske kao jedine alternativne lokacije u odnosu na Mađarsku a da se ne provede usporedba s drugim mogućim lokacijama s najboljim troškovima. Komisija je u tom kontekstu napomenula da su i Rumunjska i Bugarska u početnoj procjeni na razini zemlje (uvodna izjava 42.) utvrđene kao zemlje od interesa zbog prihvatljivih troškova. Iako te dvije zemlje na kraju nisu ušle u uži izbor, nije bilo jasno zašto nisu ponovno razmotrene kao lokacije s iznimno niskim troškovima.

(50) Čak i ako je Turska u razdoblju od prosinca 2020. do prosinca 2021. analizirana kao stvarna alternativa, nije jasno je li se smatrala stvarnim protučinjeničnim scenarijem koji bi društvo GKN Automotive i/ili društvo Melrose odabralo u prosincu 2021. da u Mađarskoj nije bilo državne potpore. Komisija je smatrala da Mađarska nije dovoljno obrazložila kako se politički rizik, koji je 2019. ocijenjen kao odvraćajući čimbenik (uvodna izjava 49.), promijenio do prosinca 2020., kad je Turska ponovno navedena kao alternativna lokacija. Mađarska nije dostavila detaljnu analizu rizika, izvješća ili druge dokumente o procjenama političkih i operativnih rizika u Turskoj iz 2019., 2020. i siječnja 2021. ni dostatna objašnjenja o tome zašto je društvo Melrose i/ili društvo GKN Automotive u prosincu 2020. / siječnju 2021. smatralo političku situaciju manje nestabilnom u odnosu na 2019. (uvodne izjave 143. i 144. odluke o pokretanju postupka). S obzirom na stajalište društva GKN Automotive o političkoj i gospodarskoj nestabilnosti u Turskoj krajem 2021. i povećane uočene rizike ([33]), Komisija je sumnjala da je Turska bila realistična opcija ulaganja i preliminarno smatrala da bi društvo GKN Automotive u svakom slučaju ulagalo u Mađarskoj (uvodne izjave 78. i 144. odluke o pokretanju postupka). Komisija je dovela u pitanje i obrazloženje razmatranja iz prosinca 2021. o tome da je Mađarska najpoželjnija opcija jer će mađarski poticaji „u velikoj mjeri nadoknaditi financijsku prednost Turske", s obzirom na to da je financijska prednost lokacije u Turskoj (u smislu neto sadašnje vrijednosti) samo djelomično nadoknađena (manje od 50 %) potporom koju su ponudila mađarska tijela (uvodna izjava 145. odluke o pokretanju postupka).

2.9.2. *Sumnje u proporcionalnost*

(51) Komisija nije bila sigurna je li iznos potpore proporcionalan s obzirom na sumnje povezane s učinkom poticaja i veličinom ulaganja.

(52) Kad je riječ o veličini ulaganja, Komisija je napomenula da se čini da se predviđeni obujam proizvodnje lokacije koja će se uspostaviti u okviru treće faze znatno promijenio od početne treće faze do nove treće faze, dok zahtjevi za zemljišta i zgrade, koji su osnova za kapitalne izdatke razmatrane u neto sadašnjoj vrijednosti, nisu izmijenjeni. Komisija je napomenula i da u vremenskom okviru koji se uzima u obzir za izračun neto sadašnje vrijednosti postoje nepodudarnosti u naznačenom vremenu početka proizvodnje i postizanja punog

([32]) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 20., u tom je trenutku u trećoj fazi predviđena uspostava dviju integriranih lokacija u dvije zemlje.

([33]) Kako je navedeno u prezentaciji konačne odluke o lokaciji u korist Mađarske, „trenutačna politička i gospodarska situacija u Turskoj pozorno se pratila. Bez povratka na stabilnije stanje razina rizika za projekt smatra se povećanom" (uvodna izjava 78. odluke o pokretanju postupka).

proizvodnog kapaciteta, kako su ga predstavila mađarska tijela. Osim toga, s obzirom na to i. da se činilo da je prethodna stvarna proizvodnja dviju postojećih lokacija koje je trebalo premjestiti zbog projekta ulaganja bila ispod kapaciteta stvorenog projektom ulaganja i ii. da su predviđene količine prodaje projekta ulaganja u godinama pune proizvodnje, kako je prikazano u analizi neto sadašnje vrijednosti, bile ispod kapaciteta stvorenog projektom ulaganja, Komisija nije mogla potvrditi da su kapitalni izdaci za uspostavu projekta ulaganja bili realni. U tom kontekstu Komisija nije mogla isključiti mogućnost da su u projektu ulaganja planirani dodatni prijenosi u četvrtoj, petoj i šestoj fazi strategije. Međutim, mađarska tijela objasnila su da ne postoje konkretni planovi za provedbu tih faza. Komisija je napomenula i da bi proizvodno postrojenje manjeg kapaciteta prilagođeno potrebama prodaje zahtijevalo da se u izračunu neto sadašnje vrijednosti uzme u obzir manji trošak, što bi moglo utjecati na razliku u neto sadašnjoj vrijednosti između tih dviju lokacija i na procjenu proporcionalnosti (uvodna izjava 165. odluke o pokretanju postupka).

2.9.3. *Sumnje u neopravdane negativne učinke na tržišno natjecanje i trgovinu*

(53) S obzirom na sumnje u učinak poticaja potpore i vjerodostojnost protučinjeničnog scenarija Komisija nije mogla donijeti zaključak o nepostojanju potencijalnih negativnih učinaka potpore (odjeljak 3.3.6. odluke o pokretanju postupka), a posebno o tome je li potpora mogla biti uzrok premještanja (odjeljak 3.3.6.4. odluke o pokretanju postupka) i bi li potpora pridonijela ili ojačala stvaranje viška kapaciteta na tržištu u apsolutnom padu te bi li u tom smislu imala očit negativan učinak na tržišno natjecanje (odjeljak 3.3.6.2. odluke o pokretanju postupka).

3. PRIMJEDBE MAĐARSKE O ODLUCI O POKRETANJU POSTUPKA

3.1. **Učinak poticaja**

(54) Mađarska je dostavila pisanu izjavu koju je 11. travnja 2024. potpisao sadašnji glavni izvršni direktor društva GKN Automotive, koji je u trenutku donošenja odluke o projektu ulaganja bio predsjednik poslovne jedinice Driveline i član izvršnog tima GKN Automotive. Mađarska tvrdi da zbog izdvajanja iz grupe Melrose društvo GKN Automotive više nema pristup dokumentima svojeg bivšeg matičnog društva koji bi mogli dodatno potkrijepiti izjave dane tijekom prethodnog i službenog istražnog postupka, zbog čega je zatražilo od Komisije da uzme u obzir tu potpisanu izjavu. Mađarska tvrdi da u toj potpisanoj izjavi bivši predsjednik poslovne jedinice Driveline društva GKN Automotive i član izvršnog tima društva GKN Automotive podsjeća na postupak donošenja odluke o lokaciji projekta ulaganja, čime se potkrepljuju tvrdnje koje je Mađarska već iznijela tijekom prethodnog i službenog istražnog postupka. Konkretno, Mađarska u izjavi upućuje na sljedeće elemente: i. „ni društvo Melrose ni društvo GKN Automotive na sastanku od 12. studenog 2020. nisu donijeli konačnu odluku o lokaciji" te je on „shvatio da je društvo GKN Automotive u svojem pokušaju postizanja financijskog cilja koji je utvrdilo društvo Melrose bilo slobodno promijeniti lokaciju koja je navedena u zahtjevu za kapitalne izdatke"; ii. društvo GKN Automotive „odabralo bi Tursku, čak i s obzirom na političke i operativne rizike koje je izvršni tim društva GKN Automotive utvrdio za tu zemlju" „da je izvršni tim društva GKN Automotive smatrao da postoji materijalni rizik za odobrenje potpore".

3.1.1. *Opseg ovlasti društva GKN Automotive*

(55) Mađarska tvrdi da je društvo Melrose financijski ulagač i kao takav stavlja veći naglasak na financijske učinke te općenito razmatra „mnogo kraće vremenske okvire za razdoblja povrata" za oslobađanje sredstava nego konvencionalna proizvodna poduzeća koja pri donošenju odluka o ulaganju uzimaju u obzir, na primjer, dugoročne strategije i stoga su voljna prihvatiti dulja razdoblja povrata. Mađarska smatra da se postupci donošenja odluka konvencionalnih proizvodnih poduzeća, koje Komisija obično procjenjuje u svojoj analizi spojivosti drugih prijavljenih slučajeva, ne mogu usporediti s postupcima donošenja odluka financijskih ulagača.

(56) Mađarska ponavlja da društvo Melrose nije bilo odgovorno za odluku o lokaciji jer ne sudjeluje izravno u donošenju operativnih odluka društava iz svojeg portfelja. Uloga društva Melrose u postupku donošenja odluka ograničena je na davanje odobrenja za „iznimno važna financijska pitanja”. Mađarska tvrdi da društvo Melrose osnažuje upravljačke timove portfeljnih društava primjenom politike delegiranja ovlasti, na primjer za donošenje poslovnih odluka. U tom je kontekstu Mađarska dostavila dokument o politici delegiranja ovlasti društva GKN, u kojem se utvrđuju ograničenja odobrenja za pitanja za koja je potrebno odobrenje na svim razinama upravljanja, sve do društva Melrose i uključujući to društvo, i koji, prema mišljenju Mađarske, i. pokazuje da su ovlasti društva Melrose uglavnom usmjerene na financijska pitanja, kao što su kapitalni izdaci iznad određene vrijednosti, financiranje i sigurnost, dok se o pitanjima kao što su ljudski resursi, pravna pitanja, ugovori o nabavi i ugovori s dobavljačima, savjetnici, konzultanti i prodajni agenti, određivanje cijena i ugovori s kupcima ponajprije odlučuje unutar društva GKN Automotive, a sudjelovanje društva Melrose potrebno je samo u slučaju iznimno važnih financijskih pitanja; i ii. koji se ne odnosi na operativne odluke kao što su prodor na tržište ili posebnosti promjena u proizvodnom otisku (uključujući odluke o [prijenosu poslovanja] i uspostavi novih lokacija).

(57) Mađarska tvrdi da društvo Melrose preispituje važne odluke o ulaganju kako bi one bile primjerene i ispunile očekivane pokazatelje financijske uspješnosti kao što su razdoblja povrata. Ne postoji službeno pravilo kojim se utvrđuju pragovi za razdoblja povrata, već se oni temelje na uobičajenoj praksi. Društvo Melrose smatra da je njegov glavni cilj u svojstvu financijskog ulagača maksimizirati vrijednost dioničara tako da strogo upravlja raspodjelom kapitala i zauzima čvrsto stajalište o financijskoj profitabilnosti prilika koje treba iskoristiti ili odbiti. Prilike se obično rangiraju prema duljini razdoblja povrata. Kako bi dokumentirala internu praksu društva Melrose kad je riječ o prihvatljivom razdoblju povrata projekata, Mađarska upućuje na e-poruku društva Melrose od 6. kolovoza 2021., podnesenu u kontekstu Komisijina prethodnog ispitivanja potpore u odgovoru na Komisijin zahtjev za informacije (uvodna izjava 3.), u kojoj se navodi da „…za rutinsku kapitalnu opremu obično razmatramo ulaganja s razdobljem povrata od [2,1 – 2,9] godina. Za veće kupnje možemo uzeti u obzir nešto dulje razdoblje, ali ne bismo uzeli u obzir razdoblje povrata dulje od [4,5 – 5,4] godine. Dulje razdoblje ne možemo prihvatiti i to ne bi bilo privlačno s obzirom na ograničenja za […]. Iako ništa nije dokumentirano, u prošlosti smo se strogo pridržavali te opće politike i svakako se ne mogu sjetiti nijednog slučaja u kojem je odobreno razdoblje povrata dulje od [4,5 – 5,4] godine”.

(58) Tijela društva Melrose nadležna za donošenje odluka su upravni odbor društva Melrose, najviše pravno tijelo za donošenje odluka, odgovorno za strateško upravljanje društvom Melrose i svim njegovim društvima kćerima, te izvršni direktori i uprava društva Melrose, tijelo odgovorno za svakodnevno upravljanje društvom Melrose i za financijski nadzor nad njegovim društvima kćerima te odobravanje strategije, proračuna, poslovnih planova, velikih ulaganja i drugih bitnih odluka. U tom kontekstu Mađarska pojašnjava da su izvršni direktori i uprava društva Melrose bili subjekt unutar društva Melrose koji je bio nadležan za odobravanje proračuna projekta ulaganja.

(59) Mađarska tvrdi da je u poslovnom modelu predstavljenom izvršnim direktorima i upravi društva Melrose 12. studenog 2020. lokacija projekta ulaganja u Mađarskoj upotrijebljena kao radna hipoteza zbog povoljnog rejtinga zemlje na ljestvici rezultata za odabir lokacije na razini zemlje (malo iza Poljske) i regionalnoj razini (bolje od bilo koje druge europske regije, uključujući regije u Poljskoj). Izvršni direktori i uprava društva Melrose prepoznali su stratešku potrebu da društvo GKN Automotive konsolidira svoj europski otisak kako bi bilo dugoročno konkurentno te su prepoznali potrebu za početnim odobrenjem sredstava kako bi se izvršnom timu društva GKN Automotive omogućio daljnji razvoj projekta. Stoga su dali početno odobrenje za financiranje. S druge strane, kao što to tvrdi Mađarska, izvršni direktori i uprava društva Melrose osporavali su razdoblje povrata od [5,4 – 7] godina koje premašuje prag od [4,5 – 5,4] godine i zatražili od izvršnog tima društva GKN Automotive da poveća financijsku privlačnost poslovnog modela radi usklađivanja s tim pragom. U tom kontekstu, kao što to tvrdi Mađarska, društvo GKN Automotive bilo je prisiljeno preispitati opseg projekta, a time i lokaciju, kako bi odgovorilo na zahtjev društva Melrose. Na temelju toga izvršni tim društva GKN Automotive naložio je projektnom timu za odabir lokacije ([34]) da razradi scenarij provedbe projekta ulaganja u Turskoj.

([34]) Kako je definirano u uvodnoj izjavi 45. odluke o pokretanju postupka; razlikuje se od „temeljnog projektnog tima za strategiju” iz uvodne izjave 36. odluke o pokretanju postupka, koji je bio uključen u pripremu strategije i koji je proveo početnu procjenu na razini zemlje kako bi utvrdio zemlje od interesa (uvodne izjave od 37. do 44. odluke o pokretanju postupka).

(60) Mađarska navodi da ne postoji zapisnik sa sastanka od 12. studenog 2020. Mađarska podnosi pisanu izjavu o tom sastanku, koja je pripremljena u siječnju 2023. i koju su 10. veljače 2023. potpisali sudionici tog sastanka iz društava Melrose i GKN Automotive, kako bi pojasnila prirodu rasprave i odluka donesenih u dijelu sastanka koji se odnosio na preispitivanje poslovnog modela [projekta ulaganja] („naknadni zapisnik sa sastanka od 12. studenog 2020."). U skladu s tom izjavom, na tom sastanku „[član društva Melrose] navodi sumnje u pogledu financijske održivosti poslovnog modela jer je razdoblje povrata premašilo [4,5 – 5,4] godine. Objasnio je da bi dugo razdoblje povrata značilo da društvo Melrose Industries možda neće potpuno vratiti svoje novčano ulaganje u projekt tijekom razdoblja vlasništva. Međutim, svi sudionici sastanka složili su se o strateškoj nužnosti projekta za buduću održivost poslovanja jedinice Driveline društva GKN Automotive, bez obzira na to što je povrat bio manje atraktivan nego što bi se obično smatralo prihvatljivim. Nakon rasprave predstavnici društva Melrose Industries odobrili su poslovni model projekta, što je omogućilo da se projekt nastavi na temelju proračuna projekta. Međutim, timu društva GKN Automotive naložili su da preispita pretpostavke projekta kako bi se pronašao način za skraćivanje razdoblja povrata projekta na manje od [4,5 – 5,4] godine povećanjem vrijednosti i/ili smanjenjem troškova".

(61) Mađarska je dostavila e-poruku od 9. prosinca 2020. koju je društvo Melrose poslalo društvu GKN Automotive, kojoj je priložen potpisani zahtjev za kapitalne izdatke i koja glasi: „navodimo sljedeće primjedbe: kao što je navedeno u preispitivanju proračuna, slažemo se s konceptom / cjelokupnom situacijom. Zato smo potpisali obrazac. Međutim, ovo nije opće odobrenje za potrošnju [220 – 400] milijuna GBP. Očekujemo da ćemo primati obavijesti o napretku svakog elementa i razvoju poslovnog modela, na primjer […] milijuna GDP za […] gotovo sigurno neće biti konačni iznos itd. Stoga vas molimo da nas redovito obavještavate o svakom elementu i prema potrebi ih raščlanite, na primjer pojedinačno za svaku utvrđenu fazu". Mađarska tvrdi da je tom porukom e-pošte društvo Melrose jasno propisalo uvjete za odobrenje poslovnog modela. Društvo Melrose nije dalo „opće odobrenje za potrošnju [220 – 400] milijuna GBP" i odobrilo je zahtjev jer se složilo „s konceptom / cjelokupnom situacijom", ali je očekivalo da će „biti obaviješteno o napretku svakog elementa i razvoju poslovnog modela".

(62) Mađarska se slaže s primjedbom Komisije iz uvodne izjave 128. odluke o pokretanju postupka da jezična formulacija u bilješkama sa sastanka i pripremnom dokumentu sa sastanka izvršnog tima društva GKN Automotive održanog 12. kolovoza 2020. može dati naslutiti da je društvo Melrose tijelo zaduženo za donošenje odluka o odabiru lokacije za projekt ulaganja. Međutim, u kontekstu objašnjenja o uključenosti društva Melrose u donošenje odluka njegovih portfeljnih društava (uvodna izjava 56.), Mađarska tvrdi da sva upućivanja na odobrenje društva Melrose za odabir zemljišta u bilješkama sa sastanka i pripremnom dokumentu sa sastanka izvršnog tima društva GKN Automotive održanog 12. kolovoza 2020. treba razmatrati samo u širem kontekstu cjelokupne analize poslovnog modela i tumačiti ih kao „dokument na temelju kojeg društvo Melrose odobrava poslovni model s Mađarskom kao radnom hipotezom za lokaciju ulaganja". Ti dokumenti odražavaju samo rasprave izvršnog tima društva GKN Automotive. Izvršni tim društva GKN Automotive predložio je mogućnost provedbe projekta ulaganja u Mađarskoj u okviru cjelokupnog poslovnog modela koji je 12. studenog 2020. predstavljen društvu Melrose. U prezentaciji za taj sastanak dokumentirane su informacije koje su na taj datum dostavljene društvu Melrose, iz kojih proizlazi da je izvršni tim društva GKN Automotive od svojeg dioničara zatražio odluku o „odobrenju poslovnog modela [projekta ulaganja] s razdobljem povrata od [5,4 – 7] godina…". Mađarska objašnjava da izvršni tim društva GKN Automotive nije zatražio odobrenje Mađarske kao lokacije ulaganja.

(63) Mađarska objašnjava da se društvo GKN Automotive obratilo konzultantskom društvu za vanjske usluge potpore povezane s lokacijom i poticajima. Mađarska tijela su 27. studenog 2020. podnijela zahtjev za uslugu upućen konzultantskom društvu iz kojeg, prema njihovu mišljenju, jasno proizlazi da je projektni tim za odabir lokacije u to vrijeme razumio da „nisu donesene konačne odluke o projektu ili lokaciji". Mađarska tvrdi da taj zahtjev za uslugu pokazuje i da nije donesena odluka o lokaciji, što je dodatno potkrijepljeno sastankom održanim 16. studenog 2020., dva radna dana nakon što je društvo Melrose osporilo poslovni model projekta ulaganja, na kojem je projektni tim za odabir lokacije raspravljao o tome kako poboljšati financijsku održivost projekta i istraživao moguće alternativne lokacije (uvodna izjava 59. odluke o pokretanju postupka).

(64) Mađarska je komentirala i primjedbu Komisije iz uvodne izjave 134. odluke o pokretanju postupka o tome da se čini da su dokumenti zahtjeva za potporu podneseni mađarskim tijelima podlijegali i odobrenju društva Melrose. Mađarska tvrdi da se takvo upućivanje doista navodi u prezentaciji za sastanak o odluci o odabiru zemljišta od 29. siječnja 2021. Međutim, ono se odnosilo na prijedlog projektnog tima za odabir lokacije izvršnom timu društva GKN Automotive, kojim je projektni tim za odabir lokacije „želio ispitati osjetljivost društva Melrose na uključenost bilo kojeg političkog dionika". Projektni tim za odabir lokacije tražio je smjernice od izvršnog tima društva GKN Automotive o tome treba li dokumente zahtjeva za potporu podijeliti s društvom Melrose. Mađarska tvrdi da taj prijedlog nije pretvoren u zadatak, kako je izneseno u zapisniku sa sastanka, u kojem se ne spominje da bi društvo Melrose trebalo preispitati dokumentaciju zahtjeva za potporu.

(65) Mađarska tvrdi i da formulacije iz prezentacija i zapisnika sa sastanaka izvršnog tima društva GKN Automotive pokazuju koliko je društvo Melrose bilo uključeno u projekt i ponavlja svoje stajalište da društvo Melrose nije odlučilo o lokaciji. Na primjer, na sastanku od 29. siječnja 2021. izvršni tim društva GKN Automotive namjeravao je „uskladiti konačnu odluku i ishod osporavanja poslovnog modela s društvom Melrose". To znači da bi konačnu odluku o lokaciji koju je donio izvršni tim društva GKN Automotive trebalo priopćiti društvu Melrose u okviru preispitivanja poslovnog modela. U zapisniku sa sastanka, koji sadržava zaključke donesene na njemu, društvo Melrose uopće se ne spominje ni u jednoj točki djelovanja. U zapisniku sa sastanka od 9. prosinca 2021., na kojem je, kako navodi Mađarska, donesena konačna odluka o lokaciji, navodi se da izvršni tim društva GKN Automotive mora „obavijestiti društvo Melrose o zaključku o konačnoj odluci o lokaciji". Mađarska tvrdi da to jasno znači da je odluku donio izvršni tim društva GKN Automotive, bez odobrenja društva Melrose.

(66) Naposljetku, Mađarska tvrdi da bi društvo Melrose, da je bilo krajnji donositelj odluke, spriječilo društvo GKN Automotive da istraži moguću alternativnu lokaciju za projekt ulaganja u Turskoj kako se ne bi rasipali resursi. Zapravo, unatoč tome što su ga o tome obavještavali glavni izvršni direktor društva GKN Automotive i izvršni tim društva GKN Automotive, društvo Melrose nije se uplitalo u istraživanje alternativne lokacije. To upućuje na to da bi društvo Melrose bilo otvoreno za preispitivanje odluke da je izvršni tim društva GKN Automotive zaključio da je Turska najpoželjnija opcija.

3.1.2. *Razdoblje povrata koje očekuje društvo Melrose*

(67) Mađarska tvrdi da su naknadni zapisnik sa sastanka od 12. studenog 2020. i e-poruka društva Melrose od 6. kolovoza 2021. dokazi iz predmetnog razdoblja o financijskom cilju od najviše [4,5 – 5,4] godine povrata koji je projekt ulaganja morao ispuniti u trenutku donošenja odluke o ulaganju i lokaciji.

(68) Kad je riječ o preliminarnom stajalištu Komisije da „povrat nije jedini kriterij za donošenje odluke i nije se nužno trebao ocjenjivati po fazama" u uvodnoj izjavi 136. točki (a) odluke o pokretanju postupka, Mađarska tvrdi da su svi projekti koji proizlaze iz strategije ocijenjeni pojedinačno. Iako bi se određeni dio ukupne financijske koristi (npr. korist od punog obrtnog kapitala) ostvario tek provedbom cijele strategije ili barem njezina većeg dijela, faze su se mogle zasebno ocijeniti na osnovi provedbe te su tako i ocijenjene. Strategija u šest faza pruža osnovu za detaljniju procjenu izvedivosti te eventualnu uspostavu i odobrenje zasebnih projekata koji će se provoditi u tim fazama. Na primjer, Mađarska je uputila na projekt „[projekt ulaganja A]", koji je već odobren u travnju 2019. s izračunom razdoblja povrata specifičnim za taj projekt. U skladu s tim, svi ostali projekti koji proizlaze iz strategije ocijenjeni su pojedinačno. Mađarska navodi i da je za svaki projekt unutar faza odlučujuće bilo razdoblje povrata po projektu. Mađarska je u tom kontekstu dostavila tablični prikaz ([35]) za četiri projekta, od kojih su tri bila dio prve faze strategije, a jedan se odnosio na drugi projekt ([36]). Ti projekti imaju razdoblja povrata od [3,1 – 4,2], [3,5 – 4,4], [2,2 – 2,9] i [2,5 – 3,1] godine, što, prema mišljenju Mađarske, pokazuje da je razdoblje povrata projekta ulaganja od [5,4 – 7] godina „lošije od bilo kojeg drugog europskog projekta u nedavnom portfelju projekata društva".

([35]) U kontekstu prethodnog ispitivanja Mađarska je već dostavila tu tablicu i zahtjeve za kapitalne izdatke za te projekte.

([36]) Projekt povezan s restrukturiranjem poslijeprodajnih lokacija (kao što su skladištenje i distribucija) društva GKN Automotive provodi se usporedno sa strategijom.

(69) Mađarska je iznijela primjedbe i na izjave Komisije u uvodnoj izjavi 136. točki (b) odluke o pokretanju postupka da je za nekoliko ažuriranja poslovnog modela za novu treću fazu razdoblje povrata uvijek premašivalo [4,5 – 5,4] godine i da se u pripremnom dokumentu za sastanak izvršnog tima društva GKN Automotive od 12. kolovoza 2020. upućivalo na ciljno razdoblje povrata od najviše [5,6 – 7,2] godine. Mađarska tvrdi da je potreba za poboljšanjem razdoblja povrata za treću fazu (s razdobljem povrata od [7,5 – 11] godina u početnom poslovnom modelu s pristupom odozdo prema gore) dovela do promjene pristupa (nova treća faza). Nakon promjene pristupa, uključujući ograničavanje broja novih lokacija na jedan, razdoblje povrata projekta interno je skraćeno na [raspon od 5 do 7] godina, što je „bilo samo vjerojatni raspon razdoblja povrata poslovnog modela osjetljiv na neke temeljne pretpostavke". Mađarska objašnjava da je ciljna vrijednost od manje od [5,6 – 7,2] godine, kako je navedeno u pripremnom dokumentu za sastanak izvršnog tima društva GKN Automotive od 12. kolovoza 2020., zapravo „interna zadaća projektnog tima društva GKN da provede projekt s financijskim pragom od najdulje [5,6 – 7,2] godine", dok uobičajeni financijski prag za projekte sličnog opsega koje društvo Melrose treba odobriti iznosi [4,5 – 5,4] godine. Mađarska dodaje i da je izvršni tim društva GKN Automotive znao za taj zahtjev kad je formalno zatražio odobrenje zahtjeva za kapitalne izdatke, što je u ovom slučaju značilo daljnju reviziju poslovnog modela. Kako bi potkrijepila činjenicu da je izvršni tim društva GKN Automotive znao za zahtjev, Mađarska upućuje na tablicu u kojoj je navedeno razdoblje povrata za druge projekte društva GKN Automotive iz uvodne izjave 68.

(70) Kad je riječ o izjavama Komisije u uvodnoj izjavi 136. točki (c) odluke o pokretanju postupka o tome da glavni financijski direktor nije reagirao na nacrt prezentacije za preispitivanje poslovnog modela društva Melrose od 10. studenog 2020., u kojem se jasno upućuje na razdoblje povrata od [5,4 – 7] godina, Mađarska objašnjava da se od glavnog financijskog direktora nije očekivalo da dostavi primjedbe na takav unaprijed pročitani materijal jer je do tog trenutka sudjelovao u nizu rasprava radi pripreme sastanka od 12. studenog 2020., koji je uključivao reviziju razdoblja povrata. Mađarska upućuje na posljednje prethodno preispitivanje financijskog praga prije sastanka od 12. studenog 2020. održano 30. listopada 2020. te je dostavila pozivnicu na internetski sastanak od 30. listopada 2020. i prezentaciju pod nazivom „Preispitivanje poslovnog modela: [projekt ulaganja]". Mađarska smatra da, nakon sastanka od 12. kolovoza 2020., izvršni tim društva GKN Automotive nije mogao skratiti razdoblje povrata od [5,5 – 7,5] godina koje je navedeno na sastanku prije preispitivanja održanom 30. listopada 2020. Mađarska objašnjava da bi se razdoblje povrata moglo skratiti nakon rasprave s glavnim financijskim direktorom, koji je očekivao da će ga skratiti na manje od [4,5 – 5,4] godine. Na temelju te rasprave projektni tim za odabir lokacije radio je na daljnjim poboljšanjima financijskog praga, što je navelo izvršni tim društva GKN Automotive da skrati razdoblje povrata na [5,4 – 7] godina, kako je predstavljeno društvu Melrose 12. studenog 2020.

(71) Mađarska podsjeća na to da se strategijom nastojalo zaštititi konkurentnost društva GKN Automotive u sve konkurentnijem tržišnom okruženju konsolidacijom njegova neučinkovitog i raspršenog europskog proizvodnog otiska i preusmjeravanjem njegova proizvodnog kapaciteta na troškovno učinkovitije lokacije. Stoga je „društvo GKN Automotive shvatilo da društvo mora nastaviti s projektom ulaganja kako bi imalo konkurentne cijene, kako bi moglo stjecati nova poduzeća s jedne strane i ispuniti financijska očekivanja dioničara s druge strane". Mađarska tvrdi i da je, unatoč činjenici da razdoblje povrata nije bilo kraće od [4,5 – 5,4] godine, „izvršni tim društva GKN Automotive bio zabrinut zbog mogućeg negativnog učinka koji bi kašnjenje moglo imati na cjelokupni vremenski okvir projekta i odlučio je, s obzirom na važnu stratešku prirodu projekta, raspravljati o poslovnom modelu s izvršnim direktorima i upravom društva Melrose 12. studenog 2020., čak i uz razdoblje povrata od [5,4 – 7] godina". Pozivajući se na sastanak o preispitivanju poslovnog modela od 12. studenog 2020., Mađarska dodaje da su se „svi sudionici sastanka složili o strateškoj nužnosti provedbe projekta za buduću održivost poslovanja jedinice Driveline društva GKN Automotive, bez obzira na to što je povrat bio manje atraktivan nego što bi se obično smatralo prihvatljivim". Međutim, društvo Melrose osporavalo je poslovni model i naložilo društvu GKN Automotive da traži daljnje financijsko poboljšanje. Budući da su sve financijske pretpostavke već nekoliko puta preispitane i poboljšane, izvršni tim društva GKN Automotive nije mogao dodatno skratiti razdoblje povrata ulaganja bez temeljite promjene temeljnih pretpostavki, odnosno bez razmatranja druge moguće lokacije. Mađarska nadalje tvrdi da je izvršni tim društva GKN Automotive na temelju prethodnih internih rasprava i redovitih razmjena mišljenja s izvršnim direktorima i upravom društva Melrose zaključio da će istražiti lokaciju s iznimno niskim troškovima kako bi utvrdio postoji li financijski privlačniji poslovni model. Stoga je projektni tim za odabir lokacije razmatrao mogućnost ulaganja u Tursku kao alternativnu lokaciju s iznimno niskim troškovima, a osobito proširenje postojećeg poslovanja u Eskişehiru. Mađarska tvrdi da je glavni izvršni direktor društva GKN Automotive obavještavao društvo Melrose o daljnjem razvoju te alternative.

(72) Kad je riječ o nepostojanju dokaza o izračunu/razmatranju razdoblja povrata za alternativne lokacije (Turska, Poljska, Slovačka, Srbija ili Maroko) koje su se, prema navodima Mađarske, razmatrale prije nego što je zaključeno da će se Turska promicati kao jedina alternativna lokacija (uvodna izjava 136. točka (d) odluke o pokretanju postupka), Mađarska tvrdi da se nije očekivalo da će se razmatranjem drugih lokacija iz početne procjene na razini zemlje (Poljska i Slovačka) ostvariti znatne financijske koristi jer su njihovi troškovi usporedivi s Mađarskom te da su se druge lokacije s iznimno niskim troškovima na kojima društvo GKN nije već poslovalo smatrale manje realnima i manje održivima u smislu brzog donošenja odluka.

(73) Kad je riječ o uvođenju Turske bez ikakve procjene razdoblja povrata (uvodna izjava 136. točka (e) odluke o pokretanju postupka), Mađarska naglašava razliku između dvaju područja djelovanja, od kojih svako ima vlastitu metodologiju evaluacije: i. „opće prethodno odobrenje financiranja" (oslobađanje sredstava) za novu treću fazu pretvorbe otiska u studenom 2020. i ii. osporavanje poslovnog modela zbog kojeg je provedena daljnja analiza lokacije. Prvo područje djelovanja temeljilo se na metodi razdoblja povrata i koristilo se „pretpostavljenom lokacijom" za oslobađanje sredstava. U drugom području djelovanja primijenjena je metoda neto sadašnje vrijednosti, koja se činila prikladnijom za dugoročno donošenje odluka jer je „usporedba neto sadašnje vrijednosti omogućila bolje razumijevanje učinka novčanih tokova koji se očekuju na obje lokacije. Društvo je obaviješteno i o tome da je usporedba neto sadašnje vrijednosti standardni pristup koji je potreban kako bi se dokazao zahtjev za financiranje relevantan za regionalne potpore". Mađarska je objasnila da društvo Melrose, kao financijski ulagač, želi što brže ulagati, nadoknaditi ulaganje i ponovno uložiti, zbog čega primjenjuje razdoblje povrata kad donosi odluku. Stoga je društvo GKN Automotive bilo dužno izračunati razdoblje povrata kako bi dobilo odobrenje za financiranje. Osim toga, nakon odobrenja, društvo GKN Automotive, kao konvencionalno proizvodno poduzeće koje je tražilo dugoročniji pristup projektnim ulaganjima i bolju ravnotežu između projekata i ulaganja kako bi se zadovoljile njegove srednjoročne i dugoročne potrebe, u siječnju 2021. primijenilo je metodologiju neto sadašnje vrijednosti „kako bi potvrdilo pretpostavku lokacije projekta, a ne kako bi donijelo konačnu odluku o lokaciji". Mađarska tvrdi i da je prezentacija za sastanak od 29. siječnja 2021. zamijenjena prezentacijom za sastanak od 9. prosinca 2021., koja je sadržavala sveobuhvatnije izvješće s razdobljem povrata i usporedbom neto sadašnje vrijednosti konačnih dviju lokacija, na kojem se temeljila konačna odluka o lokaciji od 9. prosinca 2021. u korist Mađarske, koja je preuzela puni iznos potpore koji je omogućio dostizanje praga razdoblja povrata od [4,5 – 5,4] godine i uzimajući u obzir financijske i nefinancijske čimbenike. Neto sadašnju vrijednost društvo GKN Automotive obično primjenjuje i u drugim kontekstima, kao što je stjecanje novih poduzeća. U tom smislu Mađarska daje na znanje Komisiji da su za druge velike projekte ulaganja, u kojima su korisnici bila konvencionalna proizvodna poduzeća, odluke donesene na temelju izračuna neto sadašnje vrijednosti, a ne na temelju razdoblja povrata.

(74) Mađarska stoga smatra da se metoda razdoblja povrata čini manje prikladnom za dugoročne strateške odluke i da je analiza neto sadašnje vrijednosti omogućila rukovodstvu društva GKN Automotive da bolje razumije troškove i koristi specifične za lokaciju, kao i pokretače uspješnosti tijekom cijelog trajanja projekta. Prema njezinu mišljenju, u analizi lokacije koja je provedena nakon što je društvo Melrose osporavalo poslovni model projekta ulaganja nije bilo potrebno ni ispravno primijeniti metodu razdoblja povrata.

(75) Kad je riječ o opažanju Komisije da u razdoblju povrata uključenom u zahtjev za kapitalne izdatke iz studenog 2020. nisu uzeti u obzir prihodi od prodaje zemljišta i zgrada u dva postojeća proizvodna postrojenja koja su trebala biti premještena u Mađarsku (uvodna izjava 136. točka (f) odluke o pokretanju postupka), Mađarska tvrdi da je uobičajena praksa društva GKN Automotive da te elemente ne uzima u obzir u poslovnim modelima projekata. Kad je riječ o tome da u zahtjevu za kapitalne izdatke nije uzet u obzir iznos potpore iz indikativne ponude potpore, Mađarska tvrdi da je društvo GKN Automotive postupalo razborito jer se u trenutku ispitivanja poslovnog modela potpora nije smatrala sigurnom. Osim toga, kao što to tvrdi Mađarska, društvo GKN Automotive zbog svojeg je planiranog premještanja s drugih europskih lokacija znalo da bi za svaku potporu bilo potrebno odobrenje Komisije.

(76) Mađarska zaključuje da je razdoblje povrata od [4,5 – 5,4] godine bilo odlučujući kriterij za prijavljenu mjeru. Očito je da je društvo Melrose očekivalo poboljšanje razdoblja povrata (odnosno zadržavanje ispod praga razdoblja povrata od [4,5 – 5,4] godine). Izvršni tim društva GKN Automotive donio je konačnu odluku o lokaciji za ulaganje u Mađarskoj 9. prosinca 2021., više od godinu dana nakon što se 12. studenog 2020. osporavao početni poslovni model. U skladu s očekivanjima od 9. prosinca 2021. projekt ulaganja u Mađarskoj trebao je dovesti do razdoblja povrata od [4,4 – 5,3] godine (ispod ciljne vrijednosti od [4,5 – 5,4] godine) s obzirom na poticaje (i do razdoblja povrata od [5,5 – 7,1] godine bez poticaja). Izvršni tim društva GKN Automotive uspio je ostati ispod praga za razdoblje povrata od [4,5 – 5,4] godine, čime je ispunio zahtjev dioničara u okviru osporavanja poslovnog modela od 12. studenog 2020., pa nije morao zatražiti daljnje odobrenje društva Melrose i samo je obavijestio društvo Melrose o konačnoj lokaciji.

(77) Naposljetku, Mađarska izražava zabrinutost zbog Komisijine pretpostavke da bi trebala postojati formalna politika ulaganja kako bi društvo Melrose moglo osporavati poslovni model projekta ulaganja. Čak i da nije postojala službena politika ulaganja kojom bi se zahtijevalo razdoblje povrata kraće od [4,5 – 5,4] godine, kako Komisija pretpostavlja, društvo Melrose je kao vlasnik i dalje moglo zatražiti od društva GKN Automotive da poboljša financijsku održivost projekta ulaganja.

3.1.3. *Uvođenje Turske kao jedinog protučinjeničnog scenarija*

(78) Mađarska tvrdi da je, kako bi se dodatno skratilo razdoblje povrata nakon što je društvo Melrose osporavalo poslovni model, društvo GKN Automotive moralo temeljito promijeniti temeljne pretpostavke i razmotriti drugu moguću lokaciju ispitivanjem lokacije s iznimno niskim troškovima kako bi utvrdilo postoji li privlačniji poslovni model. U tom je kontekstu proveden postupak odabira u više faza koji je uključivao analizu troškova specifičnih za lokaciju, isključivanje drugih zemalja s niskim troškovima koje su se prethodno razmatrale (zbog troškova usporedivih s Mađarskom), razmatranje lokacija s iznimno niskim troškovima i odabir lokacije s iznimno niskim troškovima na kojoj bi se projekt ulaganja realno mogao provesti u potrebnom vremenskom okviru.

(79) Mađarska tvrdi da je u trenutku izrade strategije utvrđeno da Turska ima najniži omjer troškova i prihoda među postojećim lokacijama društva GKN Automotive. U studenom 2020., kad je društvo Melrose zatražilo poboljšanje razdoblja povrata, Turska se smatrala prioritetnom opcijom koju treba istražiti. Poljska i Slovačka, zemlje koje su prethodno bile u užem izboru, nisu uzete u obzir jer bi troškovi ulaganja na tim lokacijama bili usporedivi s ulaganjima u Mađarskoj. Za druge opcije s iznimno niskim troškovima, kao što su Srbija, Maroko, Rumunjska i Bugarska, koje su se prema navodima Mađarske u određenoj mjeri razmatrale u različitim fazama postupka odabira lokacije, bili bi potrebni dodatni napori, čime bi se produljilo vrijeme potrebno za donošenje odluka i, u konačnici, za početak proizvodnje. U toj fazi projekta bilo je izvedivo samo ulaganje u Turskoj, u regiji u kojoj je društvo GKN Automotive već poslovalo, s obzirom na prisutnost lokalnog tima koji bi mogao ispuniti očekivani vremenski okvir za projekt ulaganja. Iako je postojeće poslovanje u Turskoj imalo ograničen obujam, lokacija je kontinuirano pokazivala vrlo dobre operativne rezultate i bila je vrlo troškovno konkurentna u usporedbi s drugim postojećim lokacijama društva GKN Automotive, pa je mogla biti održiva jezgra za daljnje širenje lokalnog otiska. Prema tome, Turska se pojavila kao najizvedivija opcija koju je u tom trenutku trebalo dodatno razmotriti.

(80) Mađarska je dostavila dva poziva na internetske sastanke od 19. studenog 2020. i 4. prosinca 2020., koji se nazivaju „informativnim pozivima" između dvaju zaposlenika društva GKN Automotive uključenih u projekt ulaganja, i poziv na internetski sastanak od 10. prosinca 2020. u kojem je sudjelovalo osoblje društva GKN Automotive uključeno u projekt ulaganja i lokalno osoblje u Turskoj radi „brzog preispitivanja [projekta ulaganja] kako bi se dogovorili sljedeći koraci". Mađarska tvrdi da ti dokumenti pružaju dodatne dokaze o sastancima održanima u studenom i prosincu 2020. na kojima se raspravljalo o projektu ulaganja i o mogućem odgovoru na osporavanje poslovnog modela za projekt koje je iznijelo društvo Melrose. Mađarska tvrdi da je na tim sastancima, zajedno sa sastancima za koje su dokazi već dostavljeni tijekom prethodnog ispitivanja Komisije, društvo GKN Automotive zaključilo sljedeće: „(a) samo bi alternativna lokacija s nižim troškovima omogućila razinu poboljšanja potrebnu za postizanje ciljnog povrata, (b) druge lokacije osim Turske ili ne bi bitno promijenile financijsku održivost, npr. Poljska, Slovačka, i/ili bi se očekivalo da će uzrokovati znatno kašnjenje u postupku ulaganja jer društvo ne posluje na tim lokacijama, npr. Maroko, Srbija." Osim poziva na sastanke nisu dostavljeni nikakvi dodatni dokazi.

(81) Mađarska je dostavila e-poruku od 8. prosinca 2020. u kojoj je, kao nastavak aktivnosti u razdoblju od 1. do 7. prosinca 2020., kako je navedeno u uvodnoj izjavi 60. odluke o pokretanju postupka, lokalno osoblje društva GKN u Turskoj iznijelo informacije o povijesti ulaganja društva GKN Automotive u Turskoj (postrojenje osnovano 2009. i prošireno 2013.), o trenutačnoj lokaciji i ulaganjima drugih društava na tom području. Mađarska tvrdi da se tom e-porukom dodatno potkrepljuju rane interne rasprave o lociranju projekta u Turskoj.

3.1.4. *Turska kao istinski protučinjenični scenarij*

(82) Kad je riječ o vremenskom okviru pripremnih aktivnosti društva GKN Automotive u Turskoj i preliminarnim raspravama s Komisijom, Mađarska tvrdi da se protučinjenična lokacija u Turskoj počela istraživati odmah nakon zahtjeva za istraživanje lokacije s iznimno niskim troškovima. Mađarska je uputila na ažuriranje ljestvice rezultata u prosincu 2020. (opisano u uvodnoj izjavi 63. odluke o pokretanju postupka), na financijsku analizu tog alternativnog scenarija u siječnja 2021. i na pregovore s turskim tijelima u siječnju 2021. S obzirom na to da je dodjela potpore koju je ponudila Mađarska bila uvjetovana odobrenjem Komisije, društvo GKN Automotive nije je moglo uzeti zdravo za gotovo. Stoga je Mađarska u lipnju 2021. pokrenula postupak dostavljanja prethodne prijave s Komisijom, a izvršni tim društva GKN Automotive nastavio je usporedno razvijati alternativni scenarij ulaganja u Tursku radi usklađivanja s razinom analize koja je provedena za druge lokacije, što je uključivalo daljnje sastanke s turskim tijelima i terenski posjet potpredsjednika europskih operacija u srpnju 2021. (lokalni tim posjetio je lokaciju u mnogo ranijoj fazi postupka) te daljnje pripremne aktivnosti povezane s kupnjom zemljišta, planiranjem projekata i projektiranjem zgrada. Mađarska tvrdi da je, s obzirom na to da je društvo GKN Automotive imalo postojeće postrojenje u Turskoj, većinu tog posla obavio lokalni tim, a organizacija terenskih posjeta višeg rukovodstva imala je smisla tek nakon što je slučaj napredovao do odgovarajuće razine, što je bila glavna zadaća projektnog tima za odabir lokacije od prosinca 2020. do srpnja 2021.

(83) Kad je riječ o vremenskom rasporedu prethodne prijave predmeta Komisiji, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 140. odluke o pokretanju postupka, Mađarska tvrdi da činjenica da je korisnik već u proljeće 2021. prethodno prijavio projekt u Mađarskoj ne podrazumijeva odluku o lokaciji. Mađarska i korisnik obratili su se Komisiji čim je bilo moguće s obzirom na složenost predmeta, koji uključuje element premještanja, u vezi s kojim nije postojala sudska praksa. Korisnik je razmotrio brzu prethodnu prijavu kako bi saznao koliko je vjerojatno da će dobiti potporu. Mađarska je uputila na zapisnik sa sastanka o odluci o odabiru zemljišta održanog 29. siječnja 2021., u kojem je navedeno da je Miškolc potvrđen kao najpoželjnija lokacija projekta ulaganja pod pretpostavkom da će se projektu dodijeliti puni iznos poticaja. Mađarska je uputila i na prezentaciju koju je projektni tim za odabir lokacije pripremio za sastanak 9. prosinca 2021., na kojem je donesena konačna odluka o lokaciji. U toj se prezentaciji navodi sljedeće: „Nakon daljnjeg podnošenja zahtjeva na nacionalnoj razini i traženja odobrenja na razini EU-a za pakete poticaja sada se smatra da su poticaji u Mađarskoj vjerojatniji nego u siječnju. Poticajima će se u velikoj mjeri nadoknaditi financijska prednost Turske u odnosu na Mađarsku te će se omogućiti da projekt ostvari ciljno razdoblje povrata od [4,4 – 5,3] godine ([5,5 – 7,1] godina bez poticaja).

(84) Kad je riječ o percipiranim političkim i operativnim rizicima Turske, Mađarska tvrdi da se politički rizici u Turskoj nikad nisu smatrali odvraćajućima jer korisnik već uspješno posluje u Turskoj. U studenom 2019. postojeća lokacija društva GKN Automotive u Turskoj ocijenjena je u okviru strategije i pokazala je vrlo vjerodostojne gospodarske rezultate, no društvo GKN Automotive odlučilo je pričekati jer je razmatralo proširenje lokacije zbog uočenih rizika i drugih operativnih čimbenika te zbog činjenice da trošak nije bio važan čimbenik za donošenje odluke prije nego što je društvo Melrose osporavalo poslovni model u studenom 2020. Tek tad je troškovni čimbenik / razdoblje povrata postalo prioritet u odnosu na sva druga razmatranja. Kad je Turska dodana u ljestvicu rezultata u prosincu 2020., ostvarila je najnižu ocjenu za dimenziju političkog i gospodarskog rizika, što je značilo da se interna percepcija Turske nije bitno promijenila i da su se rizici i dalje smatrali visokima u usporedbi s drugim razmatranim lokacijama. Međutim, s obzirom na pozitivna iskustva iz postojećeg poslovanja u Turskoj i određivanje prioriteta financijskog učinka kako bi se postigao cilj povrata ulaganja, projektni tim za odabir lokacije odlučio je da su percipirane razine rizika prihvatljive za provedbu scenarija ulaganja u Turskoj, koja je bila vrlo financijski privlačna. Mađarska tvrdi da je povećani profil rizičnosti Turske u velikoj mjeri uzet u obzir u konačnoj odluci o lokaciji u prosincu 2021. i da je „s obzirom na potporu Mađarska ispunila cilj povrata ulaganja društva Melrose, dioničara koji je isključivo financijski motiviran, ali ga je uprava društva koja je strateški usmjerena smatrala povoljnim u odnosu na nefinancijske kriterije, uključujući profil rizičnosti, tako da se smatralo da se njima nadoknađuje preostala financijska prednost Turske”. Da društvo GKN Automotive nije smatralo Tursku održivom lokacijom, u njoj uopće ne bi bilo prisutno.

(85) Naposljetku, Mađarska tvrdi da su 2020. i 2021., kad je društvo GKN Automotive razmatralo Tursku kao alternativnu lokaciju, drugi ulagači (dobavljači proizvođača originalne opreme ili proizvođači vozila) smatrali Tursku vjerodostojnom lokacijom za ulaganje na kojoj bi uložili u svoje postojeće lokacije ili ih proširili, što stoga u načelu potvrđuje vjerodostojnost Turske kao moguće lokacije.

3.2. **Proporcionalnost**

3.2.1. *Udio razlike u neto sadašnjoj vrijednosti pokriven državnom potporom*

(86) U uvodnoj izjavi 145. odluke o pokretanju postupka Komisija je dovela u pitanje izjavu korisnika da će mađarski poticaji „u velikoj mjeri nadoknaditi financijsku prednost Turske”. To je zato što poticaji pokrivaju manje od 50 % razlike u neto sadašnjoj vrijednosti. Mađarska taj element smatra dijelom analize proporcionalnosti i tvrdi da ima znatnu prednost u kvalitativnim (nefinancijskim) kriterijima u modelu ocjenjivanja, kao što su vještine i dostupnost radne snage, infrastruktura, logistika, blizina klijentima i rizici, što je u kombinaciji s razdobljem povrata od [4,4 – 5,3] godine uz poticaje (čime se ispunjava zahtjev dioničara da se poboljša razdoblje povrata kako bi se ispunio cilj od [4,5 – 5,4] godine) bilo dovoljno da izvršni tim društva GKN Automotive u prosincu 2021. odabere Mađarsku kao lokaciju ulaganja. Mađarska napominje i da je, prema njezinu iskustvu, državna potpora jedan od čimbenika, ali ne uvijek i odlučujući čimbenik, koji ulagači uzimaju u obzir kad biraju buduću lokaciju ulaganja. Mađarska je dostavila i popis triju predmeta državne potpore u kojima je Komisija odobrila potporu iako je njome pokriven samo dio razlike u neto sadašnjoj vrijednosti.

3.2.2. *Veličina projekta ulaganja*

(87) U uvodnoj izjavi 165. odluke o pokretanju postupka Komisija se pitala odgovara li potpora neto dodatnim troškovima ulaganja u predmetnom području u odnosu na protučinjenični scenarij bez potpore. Mađarska tvrdi da se opseg projekta ulaganja u okviru treće faze i nove treće faze razlikuje s obzirom na raspodjelu proizvoda i količine jer su treća faza i nova treća faza u osnovi različiti koncepti koji dovode do različitih ciljeva otiska u smislu broja novih lokacija te raspodjele proizvoda i količine/kapaciteta po lokaciji. Zahtjevi u pogledu prostora stoga nisu usporedivi. Mađarska napominje da je za proizvodnju pogonskih osovina potreban znatno veći prostor nego za proizvodnju bočnih osovina. Bočne osovine duge su oko 0,5 metara (premošćuju udaljenost od mjenjača u središtu automobila do kotača), a pogonske osovine mogu biti duge i do tri metra (povezuju prednji dio sa stražnjom osovinom). Stoga je za proizvodnju iste količine pogonskih osovina potrebno više opreme i površine nego za proizvodnju bočnih osovina.

(88) Nadalje, u uvodnoj izjavi 165. odluke o pokretanju postupka Komisija je dovela u pitanje kapacitet stvoren projektom ulaganja. Mađarska tvrdi da postoji nekoliko razloga zbog kojih je obujam prodaje i proizvodnje manji od stvorenog kapaciteta. Podaci o kapacitetu odnose se na maksimalne tehničke rezultate u optimalnim uvjetima, dok su stvarne količine proizvodnje uvijek ispod tehničkih kapaciteta zbog čimbenika kao što su kvarovi, prebacivanje na druge izvore i nedovoljna dostupnost ulaznih materijala ili radne snage. Osim toga, potrebno je prilagoditi kapacitete privremenoj vršnoj potražnji, a ne prosječnoj godišnjoj potražnji, te održavati rezervu kapaciteta za više klastera proizvoda. Mađarska tvrdi da je na količine iz 2020. i 2021. koje su dostavljene tijekom Komisijina prethodnog ispitivanja utjecao pad potražnje uslijed izbijanja bolesti COVID-19 i da se sljedećih godina očekuju količine na razinama od prije pandemije bolesti COVID-19. Naposljetku, Mađarska tvrdi da je površina prostorija za projekt ulaganja u Mađarskoj usporediva s površinom premještenih lokacija. Mađarska ponavlja i da projekt ulaganja obuhvaća prijenose s postojećih lokacija na novu lokaciju bez povećanja kapaciteta u cijeloj proizvodnoj mreži u Europi i da je korisnik potvrdio da se u okviru tog projekta neće instalirati dodatni proizvodni kapaciteti u novom postrojenju u Mađarskoj.

3.2.3. *Vremenski okvir uzet u obzir za izračun neto sadašnje vrijednosti*

(89) Kad je riječ o odstupanjima u vremenskom okviru upotrijebljenom u izračunu neto sadašnje vrijednosti (uvodna izjava 165. odluke o pokretanju postupka), Mađarska tvrdi da vremenski okvir u oba scenarija jednako kasni. Za Mađarsku i Tursku utvrđeno je da je prva godina povećanja proizvodnje 2022. (ne pretpostavlja se razlika za početak proizvodnje), a puni početak proizvodnje planiran je za 2026.

3.3. **Neopravdani negativni učinci na tržišno natjecanje i trgovinu**

(90) Kad je riječ o očitom negativnom učinku premještanja, Mađarska tvrdi da je uvjerena u to da je Turska bila vjerodostojan protučinjenični scenarij i da stoga ne postoji uzročno-posljedična veza između potpore i premještanja.

3.4. **Ostalo**

(91) Mađarska ne osporava stajalište Komisije iz uvodne izjave 111. odluke o pokretanju postupka da se Smjernice iz 2022. primjenjuju na poreznu olakšicu i objašnjava da to „ne bi trebalo promijeniti ishod Komisijine ocjene" s obzirom na to da „na temelju mađarske karte regionalnih potpora koju je Komisija odobrila za razdoblje 2022. – 2027. (SA.63934) Felsőzsolca ima istu gornju granicu regionalne potpore od 50 % koju ima i na temelju prethodne karte regionalnih potpora" i da su ispunjeni drugi uvjeti utvrđeni u Smjernicama iz 2022.

(92) Komisija je u uvodnoj izjavi 133. odluke o pokretanju postupka postavila pitanje na temelju čega je Mađarska 5. studenog 2020. dostavila indikativnu ponudu za poticaje radi provjere znatnog učinka poticaja, na što je Mađarska odgovorila da je davatelj potpore 8. travnja 2021. zaprimio službeni zahtjev za VIP novčana bespovratna sredstva koji je sadržavao dokaze o internom postupku donošenja odluke o lokaciji. Sve što prethodi tom datumu pripada neformalnom dijelu postupka i pridonijelo je postupku odabira. Nadalje se osvrnula na ograničene informacije dostupne u to vrijeme. Mađarska objašnjava i da je na sastancima s agencijom HIPA korisnik u nekoliko navrata naveo da se procjenjuju alternativne lokacije i da je društvo i dalje u postupku odabira lokacije.

(93) Mađarska navodi i da Komisija u uvodnoj izjavi 133. odluke o pokretanju postupka ističe da Mađarska korisniku pruža informacije o aspektima premještanja. Mađarska u tom smislu tvrdi da je agencija HIPA, kao tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva, obvezna potencijalnim korisnicima pružiti sve informacije koje bi mogle biti primjenjive u određenom slučaju. Riječ je o standardnom postupku koji se primjenjuje na sve zahtjeve za državnu potporu. Mađarska smatra da je korisnik djelovao kao bilo koji drugi savjestan ulagač koji pokušava prikupiti sve informacije prije donošenja odluke. Da su te informacije iz agencije HIPA potaknule društvo GKN Automotive da kao alternativnu lokaciju razmotri zemlju s iznimno niskim troškovima, društvo GKN Automotive moglo je već u kolovozu 2020. započeti s pripremom alternativnog scenarija koji uključuje lokaciju u Turskoj.

4. PRIMJEDBE OSTALIH ZAINTERESIRANIH STRANA

4.1. **Primjedbe društva Melrose**

(94) Društvo Melrose pojašnjava da su 20. travnja 2023. društva GKN Automotive i Rubin odvojena od društva Melrose kako bi činila dio nove neovisne grupe društava, čije je krajnje matično društvo Dowlais Group plc. Društvo Melrose pojašnjava i da je u veljači 2023. pravni naziv društva Rubin promijenjen u GKN Automotive Hungary Kft., pri čemu je društvo GKN Automotive postalo jedini dioničar umjesto društva Eachairn Aerospace Holdings Limited.

(95) Kad je riječ o sumnjama koje je Komisija izrazila u vezi s ulogom društva Melrose u postupku donošenja odluka, posebno u pogledu odluke o lokaciji i osporavanja poslovnog modela, društvo Melrose tvrdi da je primjenjivalo decentralizirani poslovni model u kojem su većinu poslovnih i strateških odluka donosili izvršni i upravljački timovi portfeljnog društva, dok je društvo Melrose zadržalo pravo odobravanja određenih odluka ili ulaganja veta na njih. Društvo Melrose ograničava svoje sudjelovanje u portfeljnim društvima na preispitivanje važnih odluka o ulaganju kako bi one bile prikladne i ispunjavale očekivane financijske zahtjeve. Podnošenjem poslovnog modela uz zahtjev za kapitalne izdatke i sažimanjem financijskih pretpostavki za projekt ulaganja na sastanku s izvršnim direktorima i upravom društva Melrose od 12. studenog 2020. društvo GKN Automotive postupilo je u skladu sa zahtjevima za odobrenje društva Melrose, kako je navedeno u politici delegiranja ovlasti, koju je Mađarska dostavila sa svojim primjedbama (uvodna izjava 56.). Društvo Melrose razumjelo je strateško obrazloženje prijedloga i potrebu za početnim odobrenjem sredstava kako bi se društvu GKN Automotive omogućio daljnji razvoj projekta ulaganja, pa je odobrilo cjelokupni poslovni model, a izvršnom timu društva GKN Automotive naložilo da pronađe način za skraćivanje razdoblja povrata na manje od [4,5 – 5,4] godine. U poslovnom modelu i zahtjevu za kapitalne izdatke na Mađarsku se upućuje kao na radnu hipotezu. Izvršni tim društva GKN Automotive imao je ovlast da upravlja odabirom lokacije i donese odluku o konačnoj lokaciji, pod uvjetom da temeljni poslovni model i vremenski okvir amortizacije ispunjavaju financijska očekivanja društva Melrose i odobreni proračun.

(96) Komisija je izrazila sumnje u vezi s tim da je razdoblje povrata od najviše [4,5 – 5,4] godine odlučujući čimbenik koji je prevladavao u trenutku donošenja odluke o ulaganju i lokaciji, na što društvo Melrose tvrdi da, kako bi se osigurao prihvatljiv povrat ulaganja, za velika strateška ulaganja kao što je taj projekt ulaganja postoji ustaljena interna praksa da se zahtijeva razdoblje povrata do [4,5 – 5,4] godine, a dulja razdoblja povrata obično se ne smatraju prihvatljivima. Kako bi potkrijepili postojanje takve interne prakse, društvo Melrose i Mađarska (uvodna izjava 57.) upućuju na e-poruku društva Melrose od 6. kolovoza 2021., podnesenu u okviru prethodne istrage. Društvo Melrose upućuje i na naknadni zapisnik sa sastanka od 12. studenog 2020., koji Mađarska dostavlja sa svojim primjedbama (uvodna izjava 60.), jer je riječ o dokazima iz predmetnog razdoblja o konkretnom financijskom cilju koji je projekt ulaganja trebao ostvariti.

4.2. **Primjedbe društva GKN Automotive**

(97) Društvo GKN Automotive tvrdi da je bilo glavno tijelo za donošenje odluka o projektu ulaganja i da je Rubin društvo kći koje je osnovano tek kad je odluka o odabiru Mađarske kao lokacije projekta ulaganja bila u dovoljno naprednoj fazi. Društvo GKN Automotive pojašnjava da je u rujnu 2022. pravni naziv društva Rubin promijenjen u GKN Automotive Hungary Kft.

(98) Kad je riječ o opsegu ovlasti izvršnog tima društva GKN Automotive i sumnjama koje je Komisija iznijela u uvodnim izjavama od 133. do 137. odluke o pokretanju postupka, društvo GKN Automotive tvrdi da je društvo Melrose kao financijski ulagač bilo zaduženo samo za odobravanje financiranja projekta ulaganja, ali da se nije uplitalo u operativne aspekte, koji su u potpunosti bili u rukama izvršnog tima društva GKN Automotive. Kao što je vidljivo iz politike delegiranja ovlasti, ovlasti društva Melrose uglavnom se odnose na financijska pitanja. U tom je kontekstu izvršni tim društva GKN Automotive razvio poslovni model i sve njegove operativne aspekte te ga je 12. studenog 2020. predstavio društvu Melrose zajedno sa zahtjevom za kapitalne izdatke. Društvo Melrose prepoznalo je potrebu za početnim odobrenjem sredstava kako bi izvršni tim društva GKN Automotive mogao razvijati projekt ulaganja. S druge strane, izvršni direktori i uprava društva Melrose osporavali su razdoblje povrata i zatražili od izvršnog tima društva GKN Automotive da poveća financijsku privlačnost projekta ulaganja, što je vidljivo iz naknadnog zapisnika sa sastanka od 12. studenog 2020. (uvodna izjava 60.).

(99) Kad je riječ o politici društva Melrose u kojoj se očekuje razdoblje povrata od najviše [4,5 – 5,4] godine, društvo GKN Automotive ponovno navodi da je dokaz za to naknadni zapisnik sa sastanka od 12. studenog 2020. (uvodna izjava 60.). Slično kao i Mađarska (uvodna izjava 68.), društvo GKN Automotive navodi i razdoblja povrata za četiri druga europska projekta u svojem nedavnom portfelju s razdobljem povrata kraćim od [4,5 – 5,4] godine. Društvo GKN Automotive navodi da usporedba prezentacije iz najnovijeg prethodnog preispitivanja od 30. listopada 2020. (na koje upućuje i Mađarska, uvodna izjava 70.), u okviru priprema za preispitivanje poslovnog modela od 12. studenog 2020. koje provodi društvo Melrose, s konačnom prezentacijom za sastanak o preispitivanju poslovanja od 12. studenog 2020. pokazuje promjene u troškovima projekta i sadržava razmatranja o potrebi za skraćivanjem razdoblja povrata, što upućuje na to da jasno razumije s tim povezanu politiku društva Melrose. Naposljetku, društvo GKN Automotive upućuje i na e-poruku društva Melrose od 6. kolovoza 2021. podnesenu u okviru prethodne istrage (uvodna izjava 57.) jer je riječ o dokazima iz predmetnog razdoblja o financijskim ciljevima društva Melrose.

(100) Kad je riječ o uvođenju Turske kao jedinog protučinjeničnog scenarija i sumnjama koje je Komisija izrazila u uvodnim izjavama 138. i 139. odluke o pokretanju postupka, društvo GKN Automotive tvrdi da Turska nije uključena u daljnje faze početne procjene lokacije 2019. jer je zaostajala za drugim lokacijama na temelju sveobuhvatnije evaluacije (koja je uključivala i strateške i operativne čimbenike) unatoč povoljnoj procjeni u smislu troškova. Kad je društvo Melrose osporavalo financijsku održivost poslovnog modela, troškovni čimbenik postao je ključan za daljnji odabir lokacije kako bi se poboljšala financijska održivost (povrat) i stoga je Turska ponovno postala relevantna. Smatralo se da bi uvođenje drugih lokacija s niskim troškovima na kojima društvo GKN Automotive nije prisutno moglo dovesti do znatnih kašnjenja u projektu ulaganja i povećati izloženost riziku. Lokalna prisutnost i pozitivno iskustvo s postojećim poslovanjem postali su odlučujući čimbenik za odabir Turske kao opcije s iznimno niskim troškovima, uzimajući u obzir vremenska ograničenja.

(101) Kad je riječ o Turskoj kao istinskom protučinjeničnom scenariju u kojem bi društvo GKN Automotive stvarno ulagalo te o vremenskom okviru aktivnosti u Turskoj i sumnjama koje je Komisija izrazila u uvodnim izjavama od 140. do 145. odluke o pokretanju postupka, društvo GKN Automotive tvrdi da je u trenutku kad je Mađarska prethodno prijavila potporu alternativni scenarij provedbe ulaganja u Turskoj već bio znatno razvijen. Odmah nakon uvođenja te alternative u postupak odabira lokacije projektni tim za odabir lokacije počeo je provoditi odgovarajuće postupke kako bi se za tu lokaciju što prije postigla ista razina analize kao u slučaju drugih lokacija, što je društvu GKN Automotive omogućilo da do donošenja konačne odluke o lokaciji ima usporedive poslovne modele za Mađarsku i Tursku. Kad je riječ o rizicima, društvo GKN Automotive tvrdi da je za obje lokacije utvrđen znatan stupanj političkog rizika, ali ne u razmjerima koji bi ugrozili održivost projekta ulaganja. U Turskoj nije bilo poremećaja ni drugih štetnih učinaka na proizvodnju na lokaciji društva GKN Automotive. Prije nego što je društvo Melrose osporavalo poslovni model, Turska je bila rezervna opcija, djelomično zbog razmatranja o rizicima. Nakon osporavanja poslovnog modela ta se alternativna opcija ponovno razmatrala kao jedna od najperspektivnijih i troškovno najučinkovitijih lokacija, a rizik se smatrao nešto manje važnim.

(102) Društvo GKN Automotive tvrdi i da ulaganja dobavljača proizvođača originalne opreme i proizvođača vozila u Turskoj te pozitivna klima za britanska društva koja ulažu u Tursku potkrepljuju vjerodostojnost Turske kao moguće lokacije za ulaganje.

(103) Kad je riječ o razlici u neto sadašnjoj vrijednosti između tih dviju lokacija, društvo GKN Automotive tvrdi da su kvalitativni čimbenici koji idu u prilog lokaciji u Mađarskoj bili dovoljni za ublažavanje preostale razlike u neto sadašnjoj vrijednosti između Turske i Mađarske pod uvjetom da se za projekt ulaganja dodijele poticaji, koji bi nadoknadili znatan dio razlike. Društvo GKN Automotive smatra i da daljnja razrada projekata u mađarskom i turskom scenariju tijekom 2021. pokazuje da je društvo GKN Automotive zapravo moglo poboljšati financijsku održivost scenarija koji uključuje ulaganje u Mađarskoj i skratiti očekivano razdoblje povrata na manje od [4,5 – 5,4] godine s obzirom na dodjelu potpore u trenutku konačne odluke o lokaciji. Stoga, unatoč preostaloj razlici u neto sadašnjoj vrijednosti u usporedbi s Turskom, mađarska lokacija odgovarala je politici razdoblja povrata društva Melrose od [4,5 – 5,4] godine.

(104) Kad je riječ o proporcionalnosti potpore, veličini ulaganja, stvorenom kapacitetu i sumnjama koje je Komisija izrazila u uvodnoj izjavi 165. odluke o pokretanju postupka, društvo GKN Automotive ponavlja tvrdnje koje je Mađarska već iznijela o tim pitanjima (uvodne izjave 87. i 88.).

(105) Društvo GKN Automotive pozdravlja preliminarno stajalište Komisije da ulaganje za koje je dodijeljena potpora doprinosi regionalnom razvoju, da je ulaganje prihvatljivo za regionalnu potporu, da postoji potreba za državnom intervencijom i da je mjera primjerena. Kad je riječ o mogućim negativnim učincima potpore na tržišno natjecanje i trgovinu, društvo GKN Automotive pozdravlja preliminarno stajalište Komisije da gornja granica intenziteta potpore nije premašena. Društvo GKN Automotive navodi i da razumije da zaključak o stvaranju viška kapaciteta ovisi o vjerodostojnosti protučinjeničnog scenarija, koju ponovno potvrđuje, kao i činjenicu da se u okviru projekta neće instalirati dodatni proizvodni kapaciteti u novom postrojenju u Mađarskoj i da stoga ne postoji rizik od stvaranja viška kapaciteta. Društvo GKN Automotive dodaje da razumije da Komisija preliminarno smatra da potpora nema protukohezijski učinak. Kad je riječ o mogućem očitom negativnom učinku premještanja, društvo GKN Automotive pozdravlja stajalište Komisije da će „ako se utvrdi da je provedba ulaganja u Turskoj istinski protučinjenični scenarij, Komisija prihvatiti da ne postoji uzročno-posljedična veza između potpore ponuđene u Mađarskoj i premještanja djelatnosti”.

4.3. **Primjedbe Mađarske na primjedbe drugih zainteresiranih strana**

(106) Mađarska napominje da su primjedbe drugih zainteresiranih strana u potpunosti u skladu s njezinim primjedbama na odluku o pokretanju postupka.

5. OCJENA MJERE

5.1. **Postojanje potpore**

(107) Zbog razloga navedenih u uvodnim izjavama od 97. do 105. odluke o pokretanju postupka Komisija je smatrala da prijavljena mjera čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a jer se može pripisati državi članici i dodjeljuje se putem sredstava države članice, selektivna je, njome se osigurava gospodarska prednost za korisnika, mogla bi utjecati na trgovinu među državama članicama te narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje. Ta je ocjena i dalje valjana, pa Komisija zaključuje da mjera čini državnu potporu.

5.2. **Zakonitost mjere**

(108) Ako iznos regionalne potpore za ulaganje koji se dodjeljuje premašuje prag za prijavu utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (a) Uredbe o općem skupnom izuzeću, potpora nije obuhvaćena izuzećem predviđenim Uredbom o općem skupnom izuzeću i mora se pojedinačno prijaviti Komisiji.

(109) Mjera se sastoji od dva elementa: novčana bespovratna sredstva dodijeljena prije 31. prosinca 2021. (uvodna izjava 29.) i porezna olakšica, za koju Mađarska smatra da je odobrena 12. prosinca 2021. (uvodna izjava 31.). U uvodnoj izjavi 111. odluke o pokretanju postupka Komisija je izrazila sumnje u vezi s tim datumom dodjele i smatrala je da potpora možda još nije dodijeljena (uvodna izjava 115.).

(110) U regiji Sjevernoj Mađarskoj primjenjivi maksimalni intenzitet potpore u trenutku dodjele novčanih bespovratnih sredstava iznosio je 50 %. Stoga je primjenjivi prag za prijavu (utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (a) Uredbe o općem skupnom izuzeću, koji se primjenjivao u trenutku dodjele novčanih bespovratnih sredstava) iznosio 37,5 milijuna EUR, izračunano u skladu s mehanizmom definiranim u članku 2. točki 20. Uredbe o općem skupnom izuzeću, koji se primjenjivao u trenutku dodjele novčanih bespovratnih sredstava. Od 1. siječnja 2022. intenzitet potpore za regiju Sjevernu Mađarsku iznosi 60 % ([37]). Komisija je od 1. srpnja 2023. povećala pragove za prijavu u slučajevima s maksimalnim intenzitetom regionalne potpore od 50 % na 41,25 milijuna EUR, a u slučajevima s maksimalnim intenzitetom regionalne potpore od 60 % na 49,5 milijuna EUR ([38]). Komisija smatra da su novčana bespovratna sredstva u iznosu od 44,76 milijuna EUR u nominalnoj vrijednosti (43,01 milijun EUR u diskontiranoj vrijednosti) (uvodna izjava 32.) već premašila prag za prijavu za regiju od 50 % (što je bio intenzitet potpore koji se primjenjivao u trenutku dodjele novčanih bespovratnih sredstava), što znači da na mjeru nije primijenjeno izuzeće od obveze prijave na temelju članka 108. stavka 3. UFEU-a, neovisno o poreznoj olakšici.

(111) Komisija zaključuje da su mađarska tijela poštovala svoje obveze iz članka 108. stavka 3. UFEU-a i članka 4. stavka 1. točke (a) Uredbe o općem skupnom izuzeću time što su dodjelu novčanih bespovratnih sredstava uvjetovala odobrenjem Komisije, donijela akt o dodjeli porezne olakšice tek nakon što je Komisija dostavila obavijest o odobrenju i prijavila mjeru.

5.3. **Pravna osnova za ocjenu**

(112) Odstupajući od opće zabrane državnih potpora iz članka 107. stavka 1. UFEU-a, potpora se može proglasiti spojivom ako se na nju može primijeniti jedno od odstupanja navedenih u UFEU-u.

(113) U ovom slučaju mjerom se nastoji promicati regionalni razvoj na području određenom u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (a) UFEU-a. Mađarska tijela prijavila su tu mjeru na temelju Smjernica iz 2014. Novčana potpora čini pojedinačnu potporu dodijeljenu na temelju Uredbe Vlade br. 210/2014 (VIII.27.) o namjenskom programu za promicanje ulaganja, programu regionalnih potpora koji se provodi na temelju Uredbe o općem skupnom izuzeću (uvodna izjava 29.). Porezna olakšica čini pojedinačnu potporu dodijeljenu na temelju Zakona LXXXI iz 1996. o porezu na dobit poduzeća i porezu na dividende i Uredbe Vlade br. 165/2014 o poreznim poticajima za razvoj (VII.17.), koji je isto tako program regionalnih potpora ([39]) koji se provodi na temelju Uredbe o općem skupnom izuzeću (uvodna izjava 30.). Stoga Komisija smatra da članak 107. stavak 3. točka (a) UFEU-a, kako se tumači u Smjernicama za regionalne potpore, čini odgovarajuću pravnu osnovu za ocjenu spojivosti mjere.

([37]) Vidjeti bilješku 6.
([38]) Uredbom Komisije (EU) 2023/1315 od 23. lipnja 2023. o izmjeni Uredbe o općem skupnom izuzeću, SL L 167, 30.6.2023., str. 1.
([39]) Taj se program odnosi i na potpore za ulaganja MSP-ovima, koje se ne primjenjuju na mjeru.

(114) Komisija je u uvodnoj izjavi 110. odluke o pokretanju postupka preliminarno utvrdila da je pravna osnova za procjenu novčanih bespovratnih sredstava članak 107. stavak 3. točka (a) UFEU-a, kako se tumači u Smjernicama iz 2014., u skladu s točkom 197. Smjernica iz 2022. Sporazum o poticajima za novčana bespovratna sredstva potpisan je prije 31. prosinca 2021., a jedini je uvjet bio da Komisija donese odluku o odobrenju potpore. Ni Mađarska ni bilo koja druga zainteresirana strana nisu osporavale to preliminarno stajalište nakon donošenja odluke o pokretanju postupka. Zbog razloga navedenih u uvodnoj izjavi 110. odluke o pokretanju postupka Komisija stoga zaključuje da bi spojivost novčanih bespovratnih sredstava trebalo ocijeniti na temelju Smjernica iz 2014.

(115) U uvodnoj izjavi 111. odluke o pokretanju postupka Komisija je izrazila preliminarno stajalište da odluka Vlade, kako je donesena 12. prosinca 2021., nije akt o dodjeli porezne olakšice i da bi se samo budućom odlukom Vlade korisniku moglo dodijeliti zakonsko pravo na primanje potpore. Stoga bi odgovarajuća pravna osnova za procjenu porezne olakšice bio članak 107. stavak 3. točka (a) UFEU-a, kako se tumači u Smjernicama za 2022. Ni Mađarska ni bilo koja druga zainteresirana strana nisu osporile to preliminarno stajalište nakon donošenja odluke o pokretanju postupka. Zbog razloga navedenih u uvodnoj izjavi 111. odluke o pokretanju postupka Komisija stoga zaključuje da bi spojivost porezne olakšice trebalo ocijeniti na temelju Smjernica iz 2022.

(116) Komisija napominje da je u posebnim okolnostima ovog predmeta ništa ne sprečava u tome da dio potpore ocijeni na temelju Smjernica iz 2014., a dio potpore na temelju Smjernica iz 2022. (dalje u tekstu zajedno „Smjernice za regionalne potpore"). U svakom slučaju, odredbe Smjernica za regionalne potpore koje su relevantne za ocjenu u nastavku sadržajno su iste i, osim toga, kako je pojašnjeno u uvodnoj izjavi 14., Miškolc ispunjava uvjete za regionalnu potporu na temelju karte regionalnih potpora iz 2014. i na temelju karte regionalnih potpora iz 2022. Nadalje, povećanje maksimalnog intenziteta potpore u regiji Sjevernoj Mađarskoj s 50 % na 60 % (uvodna izjava 110.) ne utječe na ishod ukupne ocjene spojivosti, kako je prikazano u odjeljku 5.4.

5.4. **Spojivost mjere**

(117) U odluci o pokretanju postupka Komisija je izrazila ozbiljne sumnje u spojivost mjere potpore na temelju: i. vjerodostojnosti protučinjeničnog scenarija; ii. učinka poticaja; i iii. proporcionalnosti potpore. Osim toga, Komisija je napomenula da se ne može isključiti mogućnost da mjera pridonosi ili podupire stvaranje viška kapaciteta na tržištu u apsolutnom padu i da je uzrok premještanja djelatnosti iz druge države članice, što bi prouzročilo očite negativne učinke na tržišno natjecanje i trgovinu (odjeljak 2.9.). U točki 26. Smjernica iz 2014. i točki 39. Smjernica iz 2022. utvrđeni su kumulativni kriteriji koje mjera potpore mora ispuniti da bi se smatrala spojivom s člankom 107. stavkom 3. UFEU-a. Iz toga slijedi da se mjera koja nije u skladu s jednim ili više tih kriterija ne može smatrati spojivom s unutarnjim tržištem. Komisija je najprije ocijenila kriterij učinka poticaja.

5.4.1. *Učinak poticaja*

(118) U odjeljku 3.5. Smjernica iz 2014. i odjeljku 5.2. Smjernica iz 2022. zahtijeva se da potpora ima učinak poticaja. Učinak poticaja postoji ako se potporom mijenja ponašanje poduzetnika na način da se on počne baviti dodatnom djelatnošću koja doprinosi razvoju određenog područja, a kojom se, da potpora nije dodijeljena, ne bi bavio ili bi se njome bavio na ograničen ili drukčiji način ili na drugoj lokaciji. Potporom se ne smiju subvencionirati troškovi djelatnosti koju bi poduzetnik ionako obavljao i ne smije se nadoknađivati uobičajeni poslovni rizik gospodarske djelatnosti.

Formalni učinak poticaja

(119) U skladu s točkama 64. i 65. Smjernica iz 2014. te točkama 62. i 63. Smjernica iz 2022. zahtjev za formalni učinak poticaja ispunjen je ako radovi na pojedinačnom ulaganju započnu tek nakon podnošenja zahtjeva za potporu. Kako je već utvrđeno u uvodnoj izjavi 120. odluke o pokretanju postupka, taj je uvjet u ovom slučaju ispunjen jer je korisnik podnio zahtjev za potporu 8. travnja 2021. (novčana bespovratna sredstva) i 31. ožujka 2021. (porezna olakšica), dok su radovi na projektu ulaganja započeli tek 28. travnja 2022. (uvodna izjava 25.).

Znatan učinak poticaja

(120) S obzirom na to da postoji mnogo valjanih razloga za ulaganja u određenoj regiji, čak i bez odobravanja potpore, Smjernice za regionalne potpore obvezuju Komisiju da detaljno provjeri je li potpora potrebna kao znatan poticaj za ulaganje. To se može dokazati na dva načina (vidjeti točku 61. Smjernica iz 2014. i točku 59. Smjernica iz 2022.), odnosno na način da potpora bude poticaj za ulaganje na predmetnom području jer u protivnom ulaganje ne bi bilo dovoljno profitabilno za korisnika potpore ([40]) (prvi scenarij, odluka o ulaganju) ili da bude poticaj da se planirano ulaganje smjesti na odgovarajuće područje, a ne negdje drugdje, jer se time nadoknađuju neto nedostaci i troškovi ulaganja u lokaciju na predmetnom području (drugi scenarij, odluka o lokaciji).

(121) Kako je utvrđeno u odjeljku 3.5.2. Smjernica iz 2014. i odjeljku 5.2.1.2. Smjernica iz 2022., država članica mora dostaviti jasan dokaz da potpora stvarno utječe na odluku o ulaganju ili odabir lokacije ulaganja. U tu svrhu država članica mora pružiti sveobuhvatan opis protučinjeničnog scenarija u kojem korisnik ne prima potporu. Komisija mora provjeriti je li taj alternativni scenarij realističan i vjerodostojan. U točki 68. Smjernica iz 2014. i točki 66. Smjernica iz 2022. navodi se da je protučinjenični scenarij vjerodostojan ako je istinit i ako se odnosi na čimbenike važne za donošenje odluke u trenutku kad korisnik potpore donosi odluku o ulaganju.

(122) U točki 71. Smjernica iz 2014. i točki 69. Smjernica iz 2022. navodi se da bi za situaciju iz drugog scenarija, na koju se pozivaju mađarska tijela u ovom predmetu (uvodna izjava 41.), država članica mogla dokazati da potpora ima učinak poticaja dostavom dokumentacije poduzetnika iz koje je vidljivo da je provedena usporedba troškova i koristi koji bi nastali smještanjem ulaganja u predmetnoj potpomognutoj regiji s onima koji bi nastali smještanjem ulaganja na alternativnim lokacijama. Iz točke 70. Smjernica iz 2022. i iz Komisijine prakse odlučivanja utemeljene na Smjernicama iz 2014. ([41]) proizlazi da bi takvi dokumenti trebali biti aktualni u vrijeme postupka donošenja odluke o ulaganju ili njegovoj lokaciji. Komisija provjerava jesu li te usporedbe realne. U tu se svrhu u točki 72. Smjernica iz 2014. i točki 70. Smjernica iz 2022. države članice pozivaju da se koriste službenim dokumentima upravnih odbora, procjenama rizika (uključujući procjenu rizika specifičnih za lokaciju), financijskim izvješćima, internim poslovnim planovima, stručnim mišljenjima i drugim studijama i dokumentima u kojima se razrađuju scenariji ulaganja.

(123) Kako bi se provjerila održivost projekta u kontekstu drugog scenarija, moraju se uzeti u obzir svi relevantni troškovi i prihodi ([42]), uz iznimku mogućih subvencija dostupnih na alternativnoj lokaciji, ako se ta alternativna lokacija nalazi u EGP-u.

(124) Mađarska tijela već su u okviru razmjena prije podnošenja prijave i uz dodatne dopune tijekom prethodnog ispitivanja Komisije dostavila informacije kojima se dokumentira postupak donošenja odluka društava GKN Automotive i Melrose te su predstavila protučinjenični scenarij koji uključuje provedbu projekta u Eskişehiru u Turskoj.

(125) U svojim primjedbama na odluku o pokretanju postupka Mađarska je ostala pri svojem stajalištu, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 126. i 127. odluke o pokretanju postupka, da je izvršni tim društva GKN Automotive donio konačnu odluku o lokaciji tek u prosincu 2021., a činjenica da je društvo Melrose prethodno odobrilo zahtjev za kapitalne izdatke u prosincu 2020. značila je samo preliminarno osiguranje financiranja projekta, a ne odluku o lokaciji ulaganja (odjeljak 3.1.1.).

([40]) Formulacija odražava odgovarajući tekst u Smjernicama iz 2014. U Smjernicama za 2022. navodi se da „ulaganje korisniku potpore ne bi bilo dovoljno profitabilno nigdje u EGP-u".

([41]) Odluka Komisije od 7. siječnja 2022. u predmetu SA.59516 (2021/N) – Mađarska – LIP – Regionalna potpora za ulaganje u korist društva Volta Energy Solutions Kft. (SL C 461, 2.12.2022., str. 1.); Odluka Komisije od 29. lipnja 2021. u predmetu SA.58633 (2020/N) – Mađarska – LIP – Regionalna potpora za ulaganje u korist društva SKBM Hungary (SL C 90, 25.2.2022., str. 1.); Odluka Komisije od 22. ožujka 2022. u predmetu SA.63328 (2021/N) – LIP – Regionalna potpora za ulaganje u korist društva SK On Hungary Kft. (SL C 195, 2.6.2023., str. 11.); Odluka Komisije od 4. listopada 2018. o državnoj potpori SA.45359 – 2017/C (ex 2016/N) koju Slovačka planira provesti za Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. (SL L 177, 2.7.2019., str. 82.).

([42]) Točka 80. Smjernica iz 2014. i točka 97. Smjernica iz 2022.

(126) Kako bi procijenila vjerodostojnost protučinjeničnog scenarija na koji se poziva Mađarska, Komisija je ispitala: i. je li izvršni tim društva GKN Automotive mogao donijeti konačnu odluku o lokaciji ulaganja ili je imalo slobodu promijeniti lokaciju ulaganja nakon odobrenja zahtjeva za kapitalne izdatke i u kojoj je mjeri prag razdoblja povrata od [4,5 – 5,4] godine bio odlučujući čimbenik (odjeljak 5.4.1.1.); ii. zašto se Turska dodatno istraživala kao jedina alternativna lokacija kad su se i druge lokacije činile perspektivnima u smislu troškova (odjeljak 5.4.1.2.); i iii. je li Turska bila istinski protučinjenični scenarij u kojem bi korisnik ulagao da nije bilo potpore u Mađarskoj ili bi percipirani rizici provedbe ulaganja u Turskoj mogli biti odvraćajući čimbenik, tako da bi se ulaganje provelo u Mađarskoj čak i bez potpore (odjeljak 5.4.1.3.).

5.4.1.1. Ovlasti društva GKN Automotive

(127) Za vrijeme Komisijina prethodnog ispitivanja Mađarska je dostavila dokumente koji upućuju na to da je društvo Melrose subjekt koji donosi odluke o odabiru lokacije projekta ulaganja (uvodna izjava 44.). Mađarska nije dostavila nikakve dokaze iz predmetnog razdoblja o i. zadaćama i ovlastima za donošenje odluka izvršnog tima društva GKN Automotive radi poboljšanja razdoblja povrata poslovnog modela na način da se promijeni lokacija opisana u zahtjevu za kapitalne izdatke ili donošenjem odluke o lokaciji; o ii. privremenoj prirodi zahtjeva za kapitalne izdatke; ni o iii. raspravama o neispunjenom odlučujućem pragu razdoblja povrata od [4,5 – 5,4] godine (uvodne izjave 44. i 46.).

(128) U svojim primjedbama na odluku o pokretanju postupka Mađarska smatra da je uzrok Komisijinih ozbiljnih sumnji u vjerodostojnost protučinjeničnog scenarija pogrešna pretpostavka da bi predmetni postupci donošenja odluka (unutar financijske grupe) trebali slijediti ista pravila i/ili obrazloženja koja Komisija primjenjuje kad je riječ o „konvencionalnim proizvodnim društvima”, koja mogu prihvatiti dulja razdoblja povrata ulaganja.

(129) Komisija tu tvrdnju smatra nevažnom jer nije ocijenila postupke donošenja odluka društava Melrose ili GKN o ulaganju i/ili lokaciji na temelju usporedbe s drugim društvima. Iz odjeljka 3.3.1.2. odluke o pokretanju postupka proizlazi da su takve sumnje proizašle iz načina na koji je Komisija shvatila korisnikov postupak donošenja odluka na temelju dokumenata i informacija dostavljenih u okviru prethodnog ispitivanja. Nadalje, kad je riječ o očitovanju Mađarske prema kojem bi društvo Melrose uzelo u obzir „mnogo kraće vremenske okvire za razdoblja povrata”, Komisija napominje da se njezine sumnje iz odluke o pokretanju postupka nisu javile jer je razdoblje povrata bilo nerazumno, nego jer je sumnjala je li doista postojao strogi zahtjev za razdoblje povrata od [4,5 – 5,4] godine zbog kojeg je društvo GKN Automotive bilo prisiljeno ponovno otvoriti postupak odabira lokacije i utvrditi scenarije u kojima bi se ulaganjem zahtijevani povrat mogao ostvariti unutar tog ograničenja od [4,5 – 5,4] godine.

(130) Mađarska je u svojim očitovanjima na odluku o pokretanju postupka nadalje tvrdila da je odluka o lokaciji operativna odluka koja nije u nadležnosti društva Melrose, s obzirom na to da je ta nadležnost ograničena na „iznimno važna financijska pitanja” (uvodna izjava 56.). Mađarska je kao popratni dokument dostavila politiku delegiranja ovlasti društva GKN Automotive. Komisija napominje da se u politici delegiranja ovlasti među pitanjima za koja je potrebno odobrenje društva Melrose navode odluke o financiranju i sigurnosti te kapitalnim izdacima iznad […] GBP (uvodna izjava 56.). Projekt ulaganja jasno je dosegnuo taj prag. Komisija nadalje napominje da je, prema politici delegiranja ovlasti, odobrenje društva Melrose potrebno i za: „transakcije nekretninama” (uz vrlo ograničene iznimke). Mađarska je objasnila da se politika delegiranja ovlasti ne odnosi na operativno upravljanje ili izvršavanje područja obuhvaćenih politikom delegiranja ovlasti, što bi uključivalo operativne odluke o pitanjima kao što su prodor na tržište ili posebnosti promjena proizvodnog otiska (npr. [prijenos poslovanja] ili uspostava novih lokacija ili obnova proizvodne linije, o čemu odlučuje upravljački tim poduzeća). Komisija smatra da, iako je vjerojatno da društvo Melrose nije uključeno u svaki operativni aspekt područja o kojima odlučuje (kao što je projekt ulaganja), ključno je pitanje može li se odluka o provedbi projekta ulaganja u Mađarskoj svesti na operativnu odluku kojom se provodi odluka društva Melrose o ulaganju. Zbog razloga navedenih u sljedećoj uvodnoj izjavi Komisija smatra da nije vjerojatno da se odluka o lokaciji može smatrati operativnom odlukom kojom se samo provodi odluka društva Melrose o ulaganju.

(131) Prvo, tvrdnja da je društvo GKN Automotive bilo subjekt koji je jednostrano odlučivao o lokaciji nakon odobrenja zahtjeva za kapitalne izdatke iz prosinca 2020. u suprotnosti je s jasnim tekstom zahtjeva za kapitalne izdatke. Relevantni kapitalni izdaci odnosili su se na projekt koji se sastojao od „konsolidiranj[a] trenutačnog otiska u … na novoj lokaciji koja se nalazi u Mađarskoj" (isticanje dodano). Odobrenje proračuna zahtjeva za kapitalne izdatke stoga se samo po sebi temeljilo na tome da se projekt ulaganja nalazi u Mađarskoj, na lokaciji odabranoj u postupku u više faza, za koju su troškovi ulaganja posebno izračunani u zahtjevu za kapitalne izdatke. Drugo, taj zaključak nije doveden u pitanje tvrdnjom Mađarske da je društvo Melrose potpisalo zahtjev za kapitalne izdatke „u skladu s konceptom / cjelokupnom situacijom", kako je navedeno u e-poruci društva Melrose od 9. prosinca 2020. (uvodna izjava 61.). U zahtjevu za kapitalne izdatke sažet je projekt „konsolidiranj[a] trenutačnog otiska u … na novoj lokaciji koja se nalazi u Mađarskoj". Sve dodatne pojedinosti navedene su u prilogu zahtjevu za kapitalne izdatke ([43]). Komisija stoga smatra da bi sporazum o „konceptu / cjelokupnoj situaciji" trebalo tumačiti kao da uključuje lokaciju projekta ulaganja (odnosno Mađarsku). Na temelju dokaza u spisu predmeta Komisija ne smatra da je odabir lokacije projekta ulaganja pitanje sekundarne, operativne važnosti koje bi društvo GKN Automotive moglo jednostrano promijeniti unatoč tome što ga je odobrilo društvo Melrose.

(132) Mađarska je u svojim primjedbama na odluku o pokretanju postupka iznijela i primjedbe na Komisijino tumačenje bilješki sa sastanka i pripremnog dokumenta sa sastanka izvršnog tima društva GKN Automotive održanog 12. kolovoza 2020., iz kojih se čini da se društvo Melrose navodi kao tijelo koje donosi odluke o odabiru lokacije (uvodna izjava 44.). Mađarska smatra da te dokumente, u kojima se spominje odobrenje društva Melrose za „odabir zemljišta", treba tumačiti kao da se odnose na takvo odobrenje u širem kontekstu cjelokupne analize poslovnog modela i tvrdi da prezentacija od 12. studenog 2020. pokazuje da je od društva Melrose zatraženo samo odobrenje poslovnog modela, a ne odobrenje lokacije ulaganja. Točnije, Mađarska smatra da bi odgovarajuća rečenica trebala glasiti „dokument za odobrenje društva Melrose za poslovni model u kojem je Mađarska radna hipoteza za lokaciju ulaganja" ([44]). Komisija najprije ističe da je to tumačenje u suprotnosti s tekstom pripremnog dokumenta za sastanak izvršnog tima društva GKN Automotive od 12. kolovoza 2020., u kojem se na istoj kartici kao sljedeći koraci navode „ažuriranje poslovnog modela" za „odobrenje društva Melrose" i „odabir zemljišta" za „odobrenje društva Melrose", što upućuje na to da će se od društva Melrose tražiti da potvrdi odabir zemljišta nakon sastanka izvršnog tima društva GKN Automotive od 12. kolovoza 2020. Iako je, uzimajući u obzir prezentaciju od 12. studenog 2020., Komisija mogla prihvatiti da se odobrenje „odabira zemljišta" u navedenoj kartici može tumačiti kao upućivanje na takvo odobrenje u širem kontekstu cjelokupne analize poslovnog modela, to i dalje ne znači da je odabir lokacije ostao otvoren nakon što je društvo Melrose odobrilo projekt ulaganja. To se još jasnije obrazlaže u sljedećoj uvodnoj izjavi.

(133) Komisija napominje da sadržaj prezentacije od 12. studenog 2020. ne upućuje na to da je Mađarska samo radna hipoteza ili da analiza lokacije nije dovršena u fazi u kojoj je društvo Melrose odobrilo zahtjev za kapitalne izdatke. Naprotiv, lokacija je predstavljena kao ključni element projekta ulaganja. U tom se smislu u prvoj kartici navodi da „Sažetak: [projekt ulaganja] obuhvaća drugu fazu konsolidacije našeg europskog otiska [prijenos poslovanja] … i izgradnju nove lokacije u Mađarskoj" ([45]). Na drugoj kartici navodi se da je „Miškolc u Mađarskoj odabran kao nova lokacija kako bi se iskoristili niži troškovi proizvodnih čimbenika u istočnoj Europi i uravnotežila izloženost u zemljama EGP-a". Osim toga, prezentacija sadržava tri dodatka, od kojih su dva relevantna u ovom kontekstu. U prvom se dodatku sažima rad na poslovnom modelu do trenutka zahtjeva za njegovo odobrenje i navode se jezične formulacije kao što je „Pristup za prijenos proizvodnje odozdo prema gore potvrđen i dorađen", uključujući „izgradnju jedne nove lokacije u Mađarskoj (područje Miškolca) veličine koja odgovara opsegu predmetne faze". Nadalje, u dodatku se objašnjava da su „[s]ve temeljne pretpostavke temeljito potvrđene i temelje se na stvarnim/referentnim podacima društva GKN, pouzdanim izvorima trećih strana (npr. Eurostat) ili razgovorima sa stručnjacima (npr. o tržištu rada u Mađarskoj)". Treći dodatak sadržava pregled koraka u postupku odabira zemljišta, od prvog odabira zemalja obuhvaćenih analizom do „konačne preporuke regije i lokacije na koje se treba usmjeriti". Miškolc je predstavljen kao „prijedlog odluke". Iz toga je jasno da je Mađarska predstavljena kao neodvojivi element poslovnog modela koji društvo Melrose treba odobriti, kao što je jasno i iz zahtjeva za kapitalne izdatke.

([43]) Odjeljak zahtjeva za kapitalne izdatke koji sadržava citirani opis projekta naslovljen je „Opis kapitalnih izdataka (pojedinosti u prilogu)" i odnosi se na prezentaciju sa sastanka s društvom Melrose od 12. studenog 2020. u prilogu (uvodna izjava 135. odluke o pokretanju postupka).

([44]) Budući da je u skladu s relevantnom rečenicom u bilješkama sa sastanka od 12. kolovoza 2020. izvršni tim društva GKN Automotive potvrdio da je Miškolc u Mađarskoj „radna hipoteza za novu lokaciju koju treba podnijeti društvu Melrose na odobrenje" i predviđeno je da društvo Melrose odabere zemljište u jednom od sljedećih koraka (uvodna izjava 50. odluke o pokretanju postupka).

([45]) U tom kontekstu „druga faza" ne znači „druga faza" strategije (kako je navedeno u uvodnoj izjavi 40. odluke o pokretanju postupka), nego druga faza [prijenosa poslovanja] unutar treće faze strategije, koja slijedi nakon prve faze [prijenosa poslovanja] u okviru prve faze strategije.

(134) Mađarska nije dostavila druge dokaze iz predmetnog razdoblja kojima bi potkrijepila svoju tvrdnju da bi Mađarska bila samo „pretpostavljena lokacija”, „radna hipoteza” ili „hipotetski scenarij” u fazi odobrenja zahtjeva za kapitalne izdatke.

(135) Na temelju navedenog Komisija smatra da je lokacija bila sastavni dio zahtjeva za kapitalne izdatke koji je društvo Melrose odobrilo u prosincu 2020., a Mađarska nije podnijela vjerodostojne dokaze za to da je bila samo radna hipoteza za lokaciju projekta ulaganja i da je društvo GKN Automotive imalo pravo odlučiti o drugoj lokaciji bez daljnjeg odobrenja društva Melrose.

(136) Iako na temelju dokaza ocijenjenih u uvodnoj izjavi 133. Komisija smatra da je lokacija bila sastavni dio odobrenja zahtjeva za kapitalne izdatke iz prosinca 2020., smatra (u skladu s podnescima Mađarske (uvodna izjava 57. odluke o pokretanju postupka)) i da je sažeta priroda odobrenja zahtjeva za kapitalne izdatke ostavila dovoljno prostora da društvo Melrose postavi određene uvjete za svoje odobrenje. U tom pogledu i s obzirom na tvrdnje Mađarske (uvodna izjava 43.) Komisija treba ispitati je li odobrenje društva Melrose ipak bilo uvjetovano postizanjem ciljnog razdoblja povrata od [4,5 – 5,4] godine. U uvodnim izjavama od 137. do 160. Komisija stoga ocjenjuje je li takav zahtjev za razdoblje povrata od [4,5 – 5,4] godine bio čimbenik važan za donošenje odluke koji je prevladavao u trenutku donošenja odluke o ulaganju i lokaciji.

(137) Mađarska je tijekom Komisijina prethodnog ispitivanja tvrdila da je društvo Melrose, iako je odobrilo zahtjev za kapitalne izdatke, na prethodnom sastanku od 12. studenog 2020. osporavalo poslovni model jer se taj model ne podudara s općom praksom društva Melrose da zahtijeva razdoblje povrata od najviše [4,5 – 5,4] godine za velika ulaganja. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 135. odluke o pokretanju postupka, Komisija nije mogla bez ozbiljnih sumnji utvrditi da je razdoblje povrata od najviše [4,5 – 5,4] godine odlučujući element za ulaganje koji je prevladavao u trenutku donošenja odluke o ulaganju i lokaciji.

(138) Komisija smatra da dokazi iz uvodnih izjava 135. i 136. odluke o pokretanju postupka idu u prilog zaključku da razdoblje povrata od najviše [4,5 – 5,4] godine nije bilo odlučujući element za ulaganje jer: 1. zahtjev za kapitalne izdatke potpisan je s razdobljem povrata od [5,4 – 7] godina; 2. detaljniji opis priložen zahtjevu za kapitalne izdatke uključuje jasno upućivanje na razdoblje povrata od [5,4 – 7] godina bez ikakvog upućivanja na ciljni vremenski okvir koji ne premašuje [4,5 – 5,4] godine; 3. u strategiji ([46]) je prepoznato da se, čak i ako neke pojedinačne faze djeluju neprivlačno iz perspektive povrata, neće ostvariti sve njezine prednosti ako se projektima pristupa nesustavno, što upućuje na to da razdoblje povrata samo po sebi nije odlučujući čimbenik u postupku donošenja odluka za pojedinačne faze i da se ne mora nužno ocjenjivati po fazama; 4. u pripremnom dokumentu za sastanak izvršnog tima društva GKN Automotive od 12. kolovoza 2020. spominje se ciljno razdoblje povrata kraće od [5,6 – 7,2] godine za novu treću fazu, bez ikakvog upućivanja na politiku od [4,5 – 5,4] godine; 5. projektni tim za odabir lokacije 10. studenog 2020. poslao je glavnom financijskom direktoru nacrt prezentacije za sastanak o preispitivanju društva Melrose, u kojem se navodi razdoblje povrata od [5,4 – 7] godina povrata, i od njega je zatražio primjedbe prije sastanka s društvom Melrose. Mađarska i druge zainteresirane strane nisu dostavile dokaze o odgovoru projektnog tima za odabir lokacije na taj zahtjev, kao ni primjedbe ni prijedloge glavnog financijskog direktora za izmjene te prezentacije, iako se u nacrtu prezentacije navodilo razdoblje povrata od [5,4 – 7] godina; 6. u studenom 2020., nakon što je društvo Melrose navodno osporavalo poslovni model kako bi ispunilo cilj od [4,5 – 5,4] godine, u raspravama projektnog tima za odabir lokacije o alternativnim lokacijama nije bilo dokaza o izračunu/razmatranju razdoblja povrata za alternativne lokacije (Turska, Poljska, Slovačka, Srbija ili Maroko), koje su se, kako navodi Mađarska, razmatrale prije donošenja zaključka o promicanju Turske kao alternativne lokacije; 7. usporedba Mađarske i Turske koju je proveo projektni tim za odabir lokacije 17. prosinca 2020. i navodna preliminarna odluka o lokaciji u siječnju 2021. temeljile su se na usporedbi neto sadašnje vrijednosti i bodovanju tih dviju lokacija bez ikakvog izračuna ili razmatranja razdoblja povrata. Najraniji dokazi o izračunu razdoblja povrata za alternativno ulaganje u Turskoj potječu tek iz prosinca 2021., odnosno godinu dana nakon odobrenja zahtjeva za kapitalne izdatke i preliminarne odluke o lokaciji iz siječnja 2021.

([46]) Kako je sažeto u završnoj prezentaciji od 29. studenog 2019. (uvodna izjava 38. odluke o pokretanju postupka).

(139) U svojim primjedbama na odluku o pokretanju postupka Mađarska tvrdi da društvo Melrose nije konačno odobrilo zahtjev za kapitalne izdatke, nego je samo prethodno odobrilo poslovni model kako bi se oslobodila financijska sredstva za nastavak projekta ulaganja (uvodna izjava 73.). Mađarska tvrdi i da je društvo Melrose osporavalo razdoblje povrata od [5,4 – 7] godina i naložilo izvršnom timu društva GKN Automotive da poveća financijsku privlačnost poslovnog modela i poštuje očekivano razdoblje povrata od najviše [4,5 – 5,4] godine (uvodna izjava 59.). To stajalište podupiru društva GKN Automotive i Melrose, koja su dostavila potpisane izjave o tom dijelu postupka donošenja odluka (uvodne izjave 54. i 140.).

(140) Naknadni zapisnik sa sastanka od 12. studenog 2020., koji je sastavljen 10. veljače 2023. i koji su potpisali predstavnici društava Melrose i GKN Automotive, čini *ex post* izjavu o pitanjima o kojima se raspravljalo na sastanku od 12. studenog 2020. i služi kao referentni dokument za Komisiju u kontekstu službenog istražnog postupka. U tom naknadnom zapisniku navodi se da „[član društva Melrose] navodi sumnje u pogledu financijske održivosti poslovnog modela jer je razdoblje povrata premašilo [4,5 – 5,4] godine. Objasnio je da bi dugo razdoblje povrata značilo da društvo Melrose Industries možda neće potpuno vratiti svoje novčano ulaganje u projekt tijekom razdoblja vlasništva. Međutim, svi sudionici sastanka složili su se o strateškoj nužnosti projekta za buduću održivost poslovanja jedinice Driveline društva GKN Automotive, bez obzira na to što je povrat bio manje atraktivan nego što bi se obično smatralo prihvatljivim. Nakon rasprave predstavnici društva Melrose Industries odobrili su poslovni model projekta, što je omogućilo da se projekt nastavi na temelju proračuna projekta. Međutim, timu društva GKN Automotive naložili su da preispita pretpostavke projekta kako bi se pronašao način za skraćivanje razdoblja povrata projekta na manje od [4,5 – 5,4] godine povećanjem vrijednosti i/ili smanjenjem troškova”.

(141) Prvo, Komisija smatra da ta formulacija u naknadnom zapisniku sa sastanka od 12. studenog 2020. upućuje na to da zahtjev za kapitalne izdatke označava službeno odobrenje poslovnog modela i projekta ulaganja, a ne samo „prvo odobrenje” ili „prethodno odobrenje”, kao što to tvrdi Mađarska. U svakom slučaju, nije dostavljeno daljnje završno ili konačno odobrenje. Mađarska je izjavila da nije potrebno daljnje odobrenje društva Melrose (uvodna izjava 76.). Drugo, u naknadnom zapisniku podupire se stajalište Komisije da je društvo Melrose zbog „strateške nužnosti” projekta ulaganja prihvatilo razdoblje povrata od [5,4 – 7] godina, pri čemu je izrazilo želju da se razdoblje povrata i dalje poboljšava. U svakom slučaju, s obzirom na to da je ta izjava sastavljena za potrebe ovog postupka i na datum koji je daleko od datuma nastanka činjenica, takva izjava ima malu dokaznu vrijednost i kao takva ne može dovesti u pitanje dokumentirane dokaze na koje se poziva i koji potječu iz istog razdoblja kao i događaji o kojima je riječ. Taj zaključak ne dovodi u pitanje činjenica da je izjavu dao pojedinac koji je sudjelovao u relevantnim događajima ([47]).

(142) Komisija smatra da pisana izjava trenutačnog glavnog izvršnog direktora društva GKN Automotive (uvodna izjava 54.) zbog svoje *ex post* prirode i razloga koji su već navedeni u uvodnoj izjavi 141. ima malu dokaznu vrijednost. Komisija napominje i da se u toj izjavi društvo GKN Automotive poziva na činjenicu da nema pristup dokumentima svojeg bivšeg matičnog društva Melrose. Međutim, društvo GKN Automotive nije dostavilo ni upućivanje na kontakte s društvom Melrose radi pribavljanja relevantnih dokumenata kojima bi se dodatno potkrijepile izjave dane tijekom prethodnog i službenog istražnog postupka. Društvo Melrose u svojim primjedbama nije dostavilo ni dokumente iz predmetnog razdoblja na kojima se temeljio postupak donošenja odluka.

(143) Kad je riječ o dokumentiranim dokazima iz predmetnog razdoblja, e-poruka društva Melrose od 9. prosinca 2020. kojom je potpisani zahtjev za kapitalne izdatke proslijeđen društvu GKN Automotive pokazuje da se društvo Melrose složilo s „konceptom / cjelokupnom situacijom” projekta i pojasnilo da ne daje „opće odobrenje za potrošnju [220 – 400] milijuna GBP” (odnosno ukupnog troška projekta) jer je očekivalo da će se konačne vrijednosti izdataka promijeniti u odnosu na vrijednosti u zahtjevu za kapitalne izdatke „s napretkom svakog elementa i razvojem poslovnog modela” te da želi biti obaviješteno o svakom koraku. Iako se u tom dokumentu pojašnjava da je postojala želja za daljnjim poboljšanjem pokazatelja financijske uspješnosti ulaganja, ne upućuje se ni na kakvo odlučujuće ciljno razdoblje povrata od najviše [4,5 – 5,4] godine ni na scenarij u kojem se projekt ulaganja ne bi proveo da „ciljno razdoblje” nije ostvareno. Da se takvo ciljno razdoblje povrata spominjalo tijekom preispitivanja poslovnog modela od 12. studenog 2020. kao strogi uvjet za odobrenje, Komisija smatra da bi se na njega upućivalo u e-poruci u kojoj je društvo Melrose navelo svoje glavne primjedbe na odobreni zahtjev za kapitalne izdatke ili u samom zahtjevu za kapitalne izdatke.

([47]) Vidjeti u tom smislu predmet T-106/17. *JPMorgan Chase i dr./Komisija*, ECLI:EU:T:2023:832, t. 60.

(144) U svojim primjedbama na odluku o pokretanju postupka Mađarska ističe da je društvo Melrose u svojoj ulozi financijskog ulagača uglavnom zainteresirano za financijsku profitabilnost ulaganja. Stoga se pokazatelji financijske uspješnosti, kao što je prag razdoblja povrata od [4,5 – 5,4] godine, upotrebljavaju u postupku donošenja odluka „u skladu s uobičajenom praksom". a društvo Melrose „namjerava razmotriti ulaganja s razdobljem povrata kraćim od [2,1 – 2,9] godina", dok se za veće/strateške projekte ne bi uzelo u obzir razdoblje povrata dulje od [4,5 – 5,4] godine. Mađarska u tom kontekstu nije dostavila nikakve dokaze iz predmetnog razdoblja, nego je samo uputila na e-poruku društva Melrose od 6. kolovoza 2021. (uvodna izjava 57.), koja je sastavljena u kontekstu pripreme odgovora na Komisijin zahtjev za informacije iz uvodne izjave 3., odnosno tek nakon razdoblja u kojem se razdoblje povrata od [4,5 – 5,4] godine smatralo prevladavajućim čimbenikom u tom postupku (uvodna izjava 59.). Komisija napominje da ta razmatranja Mađarske i izjava društva Melrose, čak i ako se mogu smatrati pouzdanima, mogu samo upućivati na „uobičajenu praksu", ali ne pružaju nikakve dokaze o odlučujućim elementima koji se konkretno odnose na projekt ulaganja i za koje su dostupni konkretni dokazi koji pokazuju otvorenost društava Melrose i GKN Automotive za prihvaćanje duljeg razdoblja povrata (točnije, potpisani zahtjev za kapitalne izdatke, detaljniji opis priložen zahtjevu za kapitalne izdatke i pripremni dokument za sastanak izvršnog tima društva GKN Automotive od 12. kolovoza 2020.).

(145) Mađarska u svojim primjedbama odgovara i na druge elemente na temelju kojih je Komisija dovela u pitanje primjenu stroge politike ulaganja kojom se predviđa maksimalno razdoblje povrata od [4,5 – 5,4] godine na projekt ulaganja.

(146) Mađarska odgovara na (uvodna izjava 68.) tvrdnju Komisije da bi se čak i projekt koji nije privlačan u smislu povrata mogao odobriti ako se uzmu u obzir „sve prednosti" strategije, kako je prepoznato u samoj strategiji (uvodna izjava 137. točka 3.). Komisija napominje da Mađarska iznosi elemente koje je već dostavila u prethodnom ispitivanju i ne podnosi dodatne dokaze o tome. Komisija prihvaća tvrdnju da se za potrebe provedbe svaki projekt može zasebno procijeniti na temelju vlastitog razdoblja povrata. Međutim, to ne znači nužno da svaki projekt mora biti u skladu s obvezujućim pojedinačnim ciljem povrata. Drugim riječima, opća strategija koja se temelji na nekoliko projekata mogla bi imati određeno ciljno razdoblje povrata, dok bi temeljni projekti mogli imati različite ciljne vrijednosti koje mogu biti više ili niže od opće ciljne vrijednosti. To je prepoznato i u strategiji, u kojoj je naglašena potreba da se izbjegne „nesustavni pristup projektima" ([48]).

(147) Mađarska i društvo GKN Automotive dostavili su i dokaze o razdoblju povrata za druge projekte u obliku tablice u kojoj su navedena četiri projekta (uvodna izjava 68.). Međutim, činjenica da su ti projekti imali kraće razdoblje povrata nije odlučujuća i ne dokazuje potrebno razdoblje povrata za projekt ulaganja. Komisija napominje da, u svakom slučaju, projekti navedeni u toj tablici nisu usporedivi s projektom ulaganja jer imaju znatno niže troškove i odnose se samo na [prijenos poslovanja] određenih lokacija i prijenos poslovanja na već postojeće lokacije, umjesto na osnivanje nove tvornice. Razumno je smatrati da bi pri izgradnji nove poslovne jedinice moglo biti potrebno više vremena za postizanje njezina financijskog cilja nego za [prijenos poslovanja] lokacije, tako da bi ona mogla biti obuhvaćena kategorijom slučajeva koji prema strategiji „djeluju neprivlačno iz perspektive povrata", ali su potrebni za iskorištavanje svih prednosti strategije.

(148) Kad je riječ o uvodnoj izjavi 138. točki 4., Mađarska primjećuje (uvodna izjava 69.) da je raspon razdoblja povrata od [5 – 7] godina koji je prvotno utvrđen za novu treću fazu (što je poboljšanje u odnosu na razdoblje povrata od [7,5 – 11] godina iz treće faze) bio „samo vjerojatni raspon… osjetljiv na neke temeljne pretpostavke". Komisija nema razloga sumnjati u to da je cilj promjene u odnosu na treću fazu bio smanjiti raspon razdoblja povrata na otprilike [5 – 7] godina. Međutim, glavni Komisijin argument bio je da je u pripremnom dokumentu za sastanak izvršnog tima društva GKN Automotive od 12. kolovoza 2020. jasno navedeno ciljno razdoblje povrata od „< [5,6 – 7,2] godine". Mađarska objašnjava da je to bila samo interna ciljna vrijednost za projektni tim za odabir lokacije, koja se razlikuje od ciljne vrijednosti od [4,5 – 5,4] godine koja je potrebna da bi se dobilo odobrenje društva Melrose za zahtjev za kapitalne izdatke i koja je dobro poznata izvršnom timu društva GKN Automotive. Međutim, nisu dostavljeni dodatni dokazi o tome zašto bi projektni tim za odabir lokacije radio na ostvarenju interne ciljne vrijednosti različite od one koja je navodno potrebna kako bi društvo Melrose odobrilo projekt nekoliko mjeseci kasnije. Mađarska objašnjava da je izvršni tim društva GKN Automotive bio upoznat s ograničenjem od [4,5 – 5,4] godine koje se primjenjuje na predmetni postupak donošenja odluka.

([48]) Uvodna izjava 38. odluke o pokretanju postupka.

(149) Komisija smatra da takvi podnesci nisu uvjerljivi. Prvo, ni postojanje takvog ograničenja od [4,5 – 5,4] godine ni činjenica da je izvršni tim društva GKN Automotive znao za njega nisu dokazani u dokumentima iz predmetnog razdoblja i ne mogu se izvesti iz same činjenice da je društvo u prošlosti prihvaćalo razdoblja povrata znatno kraća od [4,5 – 5,4] godine za projekte koji se ne čine usporedivima s projektom ulaganja (vidjeti i uvodnu izjavu 69.). Drugo, čak i da se prihvati da je takav zahtjev od [4,5 – 5,4] godine bio strogo primjenjiv, unatoč tome što je u strategiji potvrđeno da određeni koraci mogu uključivati neprivlačna razdoblja povrata, i da je izvršni tim društva GKN Automotive bio upoznat s takvim zahtjevom, u svakom je slučaju dvojbeno, s jedne strane, zašto bi tim za odabir lokacije u kolovozu 2020. predložio projekt s razdobljem povrata kraćim od [5,6 – 7,2] godine i, s druge strane, zašto bi izvršni tim društva GKN Automotive podnio projekt ulaganja s razdobljem povrata od [5,4 – 7] godina na odobrenje društvu Melrose u studenom 2020.

(150) Kad je riječ o uvodnoj izjavi 138. točki 5., Mađarska objašnjava da je od kolovoza 2020. društvo GKN Automotive uključilo svojeg glavnog financijskog direktora kako bi pokušalo ostvariti ciljno razdoblje povrata od [4,5 – 5,4] godine. Kako bi to potkrijepila, Mađarska je dostavila privremeni dokument od 30. listopada 2020. u kojem se upućuje na razdoblje povrata od [5,5 – 7,5] godina. Komisija napominje da se u tom dokumentu ne upućuje ni na jedan „neispunjeni” cilj razdoblja povrata. Činjenica da se razdoblje povrata još poboljšalo s [5,5 – 7,5] godina u listopadu 2020. na [5,4 – 7] godina u studenom 2020. ne dokazuje da je postojala ciljna vrijednost od najviše [4,5 – 5,4] godine. To može samo ukazivati na to da je društvo GKN Automotive predano radilo na skraćivanju razdoblja povrata. Nadalje, u cijelom postupku donošenja odluka ne postoje dokazi o bilo kakvoj raspravi s glavnim financijskim direktorom ili njegovim uputama koje se odnose na skraćivanje razdoblja povrata na najviše [4,5 – 5,4] godine. Naprotiv, unatoč tome što je navodno znao za strogo ograničenje od [4,5 – 5,4] godine, izvršni tim društva GKN Automotive podnio je projekt ulaganja na odobrenje društvu Melrose u studenom 2020. u zahtjevu za kapitalne izdatke s razdobljem povrata od [5,4 – 7] godina i dobio odobrenje u prosincu 2020. bez upućivanja na ograničenje od [4,5 – 5,4] godine.

(151) Ni Mađarska ni druge zainteresirane strane nisu navele dodatne tvrdnje ni dokaze povezane s uvodnom izjavom 138. točkom 6. Komisija stoga ostaje pri svojem stajalištu da činjenica da ne postoji izračun/razmatranje razdoblja povrata za alternativne lokacije (Turska, Poljska, Slovačka, Srbija ili Maroko) koje su se navodno razmatrale jer je društvo Melrose osporavalo poslovni model za projekt ulaganja ide u prilog zaključku da razdoblje povrata od najviše [4,5 – 5,4] godine nije bilo odlučujući element u procjeni o tome treba li ulagati na određenoj lokaciji.

(152) Kad je riječ o uvodnoj izjavi 138. točki 7., Mađarska tvrdi da je društvo GKN Automotive, nakon što je dobilo odobrenje društva Melrose (za koje je izračun razdoblja povrata bio obvezan), primijenilo metodologiju neto sadašnje vrijednosti za usporedbu lokacija. Mađarska u tom kontekstu tvrdi da je u drugim slučajevima velikih ulaganja, u kojima su korisnici bila konvencionalna proizvodna društva, društvo donijelo odluku na temelju izračuna neto sadašnje vrijednosti, a ne na temelju razdoblja povrata (uvodna izjava 73.).

(153) Međutim, Komisija smatra da ta tvrdnja nije uvjerljiva. Prvo, ako je društvo GKN Automotive bilo obvezano na razdoblje povrata od najviše [4,5 – 5,4] godine, za što bi rješenje bila promjena lokacije, nije vjerojatno da je u siječnju 2021. Turska odabrana kao alternativna lokacija u odnosu na Mađarsku bez ikakve provjere ili upućivanja na potencijal te lokacije za postizanje tog cilja. Drugo, čak i da je društvo GKN Automotive prvotno pretpostavilo da će Turska vjerojatno ispuniti zahtjev razdoblja povrata s obzirom na to da je riječ o zemlji s iznimno niskim troškovima, u situaciji koju je opisala Mađarska i u kojoj je društvo GKN Automotive moralo pronaći alternativnu lokaciju kako bi ispunilo zahtjev razdoblja povrata unutar strogih vremenskih ograničenja (uvodne izjave 100. i 167.) nije vjerojatno da je relevantni tim nastavio razvijati alternativni model koji uključuje lokaciju u Turskoj otprilike godinu dana (do prosinca 2021.), a da nije bio siguran da će lokacija u Turskoj ispuniti cilj razdoblja povrata. Takvim bi se pristupom riskiralo nepotrebno gubljenje vremena i moglo bi biti potrebno ponovno pokrenuti postupak s dodatnim kašnjenjima (što bi bilo u suprotnosti s navodnom hitnošću situacije). U tom kontekstu Komisija podsjeća na to da je prva provjera očekivanog razdoblja povrata u Turskoj provedena tek u prosincu 2021. i da je pokazala da su razdoblja povrata (sa subvencijama i bez njih) usporediva s onima koja se očekuju u Mađarskoj, a u svakom slučaju nisu kraća od [4,5 – 5,4] godine ([49]).

([49]) Uvodna izjava 78. odluke o pokretanju postupka.

(154) Drugo, ako je točno da je društvo GKN Automotive pri donošenju odluka prešlo na metodologiju neto sadašnje vrijednosti, nije objašnjeno zašto se u sadržaju prezentacije za sastanak od 9. prosinca 2021. (navodna konačna odluka o lokaciji) ponovno uvodi pojam razdoblja povrata tako što se predviđa da će „poticaji […] omogućiti da projekt ostvari ciljno razdoblje povrata od [4,4 – 5,3] godine ([5,5 – 7,1] godina bez poticaja)". Komisija u tom kontekstu napominje da se u svojem zahtjevu za informacije od 30. rujna 2021. raspitivala o ciljnom razdoblju od [4,5 – 5,4] godine (uvodna izjava 5.). Mađarska je u svojem memorandumu od 25. travnja 2024. (uvodna izjava 13.) tvrdila da je prezentacija za sastanak od 29. siječnja 2021. zamijenjena prezentacijom za sastanak od 9. prosinca 2021., koja je uključivala izračun razdoblja povrata. Komisija tu tvrdnju ne smatra relevantnom jer su se njezine sumnje konkretno odnosile na razdoblje od prosinca 2020. do siječnja 2021., kad se Turska navodno ponovno razmatrala i odabrana je kao alternativna lokacija za projekt ulaganja.

(155) Osim toga, Komisija smatra da tvrdnja Mađarske o primjerenosti metodologije neto sadašnje vrijednosti općenito i njezinoj usporedbi s drugim odlukama Komisije nije relevantna jer se Smjernicama za regionalne potpore od Komisije zahtijeva da ocijeni postupak donošenja odluka o konkretnom projektu za koji je prijavljena regionalna potpora.

(156) Naposljetku, Mađarska je tvrdila da je društvo GKN Automotive obaviješteno da je usporedba neto sadašnje vrijednosti „standardni pristup koji je potreban kako bi se dokazao zahtjev za financiranje relevantan za regionalne potpore". Međutim, Komisija smatra da je, u skladu sa stajalištem Mađarske, koje podupiru društva Melrose i GKN Automotive, u razdoblju od prosinca 2020. do siječnja 2021. društvo GKN Automotive nastojalo skratiti razdoblje povrata na manje od [4,5 – 5,4] godine. U tom bi kontekstu bila relevantna usporedba razdoblja povrata, dok usporedba neto sadašnje vrijednosti upućuje na to da je Turska uvedena kako bi se izradio protučinjenični scenarij na temelju kojeg bi se mogla zatražiti regionalna potpora u Mađarskoj. Taj je zaključak zapravo potkrijepljen tvrdnjom Mađarske da je društvo GKN Automotive provelo izračun neto sadašnje vrijednosti jer je to bio „standardni pristup koji je potreban kako bi se dokazao zahtjev za financiranje relevantan za regionalne potpore". Komisija u tom kontekstu podsjeća da je zahtjev društva GKN Automotive za poticaje Mađarskoj ažuriran u tom istom razdoblju, točnije već 18. prosinca 2020., uvođenjem Turske kao protučinjenične lokacije za projekt ulaganja.

(157) Mađarska dalje upućuje na zahtjev za savjetodavne usluge od 27. studenog 2020. (uvodna izjava 63.) i samo navodi da „nisu donesene konačne odluke o projektu ili lokaciji". Komisija smatra, među ostalim i s obzirom na druge tvrdnje u ovom odjeljku, da se na tu rečenicu ne može pozivati kao na dokaz da Mađarska nije odabrana do prosinca 2020. Zahtjev za uslugu dalje glasi: „Već smo utvrdili moguće lokacije i zemljišne čestice za novu lokaciju; među razmatranim opcijama trenutačno dajemo prednost jednoj lokaciji u sjeveroistočnoj Mađarskoj; nisu donesene konačne odluke o projektu ili lokaciji", nakon čega se utvrđuju „potrebe za potporom" uz objašnjenje: „Tražimo savjet o sljedećim pitanjima: Potvrda trenutačne lokacije kojoj dajemo prednost; Koji su nam oblici državnih potpora dostupni?; Kako najbolje oblikovati zahtjev za državnu potporu s obzirom na našu situaciju (potencijalno premještanje…)?; Koje dodatne materijale treba pripremiti i koji su provjereni formati za donošenje odluka nacionalnih tijela i tijela EU-a?; Praktična potpora u pripremi materijala za zahtjev". Komisija na temelju toga napominje da zahtjev za uslugu, promatran u cijelosti, pokazuje da je nakon preispitivanja poslovnog modela od 12. studenog 2020. projektni tim za odabir lokacije kontaktirao s konzultantskim društvom radi potpore u pripremi uvjerljivog predmeta državne potpore.

(158) Kad je riječ o uvodnoj izjavi 136. točki (f) odluke o pokretanju postupka, Mađarska tvrdi (uvodna izjava 75.) da je uobičajena praksa u društvu GKN Automotive da se ne uzimaju u obzir prihodi od prodaje zemljišta i zgrada. Budući da je ta tvrdnja potkrijepljena zahtjevima za kapitalne izdatke iz drugih projekata koji su već bili podneseni u vrijeme prethodne istrage ([50]), Komisija je prihvaća, ali smatra da taj element nije odlučujući za njezinu ukupnu ocjenu jer ne može sam otkloniti sumnje u vezi s primjenom stroge politike ulaganja kojom se predviđa maksimalno razdoblje povrata od [4,5 – 5,4] godine na projekt ulaganja. Mađarska nadalje tvrdi da društvo GKN Automotive u izračunima nije uzelo u obzir iznos potpore iz indikativne ponude jer je postupalo razborito i potpora nije bila izvjesna. Komisija napominje da ta tvrdnja ne mijenja činjenicu da je društvo Melrose na temelju tih izračuna odobrilo zahtjev za kapitalne izdatke u kojima očito nije uzeta u obzir nikakva potpora.

([50]) Vidjeti bilješku 35.

(159) Naposljetku, Mađarska izražava zabrinutost zbog Komisijine pretpostavke da bi trebala postojati formalna politika ulaganja kako bi društvo Melrose moglo osporavati poslovni model projekta ulaganja (uvodna izjava 77.). Komisija pojašnjava da se odluka o pokretanju postupka ne temelji na tome da Mađarska mora dokazati osporavanje poslovnog modela isključivo na temelju postojanja „formalne" politike ulaganja. Naprotiv, Mađarska je tvrdila da je u ovom slučaju postojala „stroga politika ulaganja" koja se primjenjivala na postupak donošenja odluka. Ozbiljne sumnje izražene u odluci o pokretanju postupka temelje se na činjenici da Mađarska nije dostavila nikakve dokumentirane dokaze kojima bi potkrijepila postojanje takve „stroge politike ulaganja". Iako je postojanje (formalne ili neformalne) politike ulaganja kojom se predviđa ciljna vrijednost od [4,5 – 5,4] godine i koja se primjenjuje na projekt ulaganja moglo pomoći da se potkrijepi primjenjivost tih kriterija na predmetni postupak donošenja odluka, Komisija nikad nije osporavala činjenicu da bi društvo Melrose bez nje moglo zatražiti da se projekt ulaganja uskladi s navedenim ciljem. Međutim, nisu dostavljeni dokazi da je društvo Melrose podnijelo takav zahtjev i da lociranje projekta ulaganja u Mađarskoj ne bi bilo odobreno da nije bilo u skladu s ciljem od [4,5 – 5,4] godine.

(160) Komisija stoga zaključuje da Mađarska nije dokazala da je politika ulaganja društva Melrose uključivala odlučujući prag od [4,5 – 5,4] godine za razdoblje povrata i da nije iznijela uvjerljive dokaze protiv Komisijina shvaćanja da je društvo Melrose odobrenjem zahtjeva za kapitalne izdatke u prosincu 2020. već odlučilo ulagati u Mađarsku nakon što je društvo GKN Automotive istražilo Poljsku i Slovačku kao alternative, a da pritom nije razmotrilo nikakvu potporu (uvodna izjava 129. i uvodna izjava 136. točka (f) odluke o pokretanju postupka).

(161) Naposljetku, Mađarska reagira na ozbiljne sumnje koje je Komisija izrazila u uvodnoj izjavi 133. odluke o pokretanju postupka o tome da je društvo GKN Automotive možda istraživalo Tursku samo kako bi moglo predstaviti alternativnu lokaciju u okviru preispitivanja državne potpore. Mađarska tvrdi da je agencija HIPA u kolovozu 2020. korisniku dostavila sve relevantne informacije, uključujući informacije o premještanju. Stoga je društvo GKN Automotive već u kolovozu 2020. moglo početi pripremati alternativni scenarij koji uključuje lokaciju u Turskoj. Iako bi ta hipoteza mogla biti točna, iz dostavljenih dokaza jasno je da Turska nije uzeta u obzir prije studenog 2020. Komisija napominje i da je u prezentaciji za sastanak od 12. studenog 2020. društvo GKN Automotive društvu Melrose predstavilo mogućnost dobivanja poticaja u Miškolcu te je uputilo na vrijednosti potpore u neformalnoj ponudi od 5. studenog 2020. (uvodna izjava 45.) i razmotrilo određene ključne kriterije prihvatljivosti za primanje potpore. Jedan od kriterija odnosi se na „ulaganje u novu imovinu u ciljnoj regiji regionalne potpore (npr. Miškolc) koje bez bespovratnih sredstava ne bi bilo financijski održivo ili bi se morala donijeti odluka o drugoj lokaciji (razvijenija lokacija / lokacija izvan EU-a)". Navodi se i aspekt premještanja i potreba za odobrenjem Komisije. Drugim riječima, činilo se da je društvo GKN Automotive itekako svjesno da bi protučinjenični scenarij bio potreban kako bi društvo GKN Automotive moglo primiti regionalnu potporu za ulaganje u taj projekt ulaganja. Ipak, u tom trenutku nije postojao takav protučinjenični scenarij i stoga potpora nije uzeta u obzir u poslovnom modelu predstavljenom društvu Melrose. Uzimajući u obzir ta opažanja zajedno s nalazima Komisije o odobrenju projekta ulaganja na temelju zahtjeva za kapitalne izdatke, Komisija smatra da je moguće da je Turska uvedena kao protučinjenični scenarij upravo kako bi se poboljšali izgledi da društvo GKN Automotive dobije državnu potporu od Mađarske.

(162) U svakom slučaju, iz prethodno navedenog proizlazi da Mađarska nije dostavila jasne dokaze, uključujući stvarne i službene dokumente iz predmetnog razdoblja povezane s postupkom donošenja odluka društava GKN Automotive i Melrose, o tome da bi Turska bila realna i vjerodostojna alternativna lokacija za projekt ulaganja da nije bilo potpore.

5.4.1.2. Turska kao jedini protučinjenični scenarij

(163) U uvodnim izjavama 138. i 139. odluke o pokretanju postupka Komisija je dovela u pitanje zašto se Turska smatrala jedinim protučinjeničnim scenarijem za projekt ulaganja te je li se Turska istraživala samo kako bi se u okviru preispitivanja državne potpore mogla predstaviti kao alternativna lokacija i tako povećali izgledi da se potpora koju Mađarska dodjeljuje u korist projekta ulaganja smatra spojivom s unutarnjim tržištem. Mađarska i društvo GKN Automotive tvrde (uvodne izjave 79. i 100.) da je Turska, s obzirom na to da društvo ondje već bilježi vrlo dobre operativne rezultate i ima lokalni tim koji odgovara vremenskom okviru, bila jedina izvediva opcija s niskim troškovima u studenom i prosincu 2020., kad su se pri odabiru lokacije počeli razmatrati

isključivo troškovi, koja bi omogućila da se projekt ulaganja provede u zadanom vremenskom okviru. Mađarska i društvo GKN Automotive tvrde i da je unatoč ograničenoj veličini postojećeg poslovanja društva GKN Automotive u Turskoj ta lokacija kontinuirano bilježi vrlo dobre operativne rezultate.

(164) U svojoj potpisanoj izjavi od 11. travnja 2024. (uvodna izjava 54.) glavni izvršni direktor društva GKN Automotive objasnio je što se dogodilo u razdoblju neposredno prije i nakon sastanka od 12. studenog 2020. U skladu s tom izjavom, od 12. studenog 2020. do početka prosinca 2020. održano je nekoliko rasprava između projektnog tima za odabir lokacije, glavnog izvršnog direktora i njegovih kolega u izvršnom timu društva GKN Automotive o tome kako poboljšati razdoblje povrata projekta. „Te su se rasprave odvijale u obliku specifičnih revizija projekata, redovitih timskih sastanaka, pojedinačnih informiranja i neformalnih rasprava. Planirani sastanci održani su u okruženjima s različitim sudionicima 16., 18., 19., 26. i 27. studenoga te 4. i 10. prosinca. Daljnje rasprave održane su izvan dogovorenih sastanaka tijekom tog razdoblja telefonski ili osobno u uredima društva." Glavni izvršni direktor nadalje je izjavio sljedeće: „u okviru tih internih rasprava zaključili smo da bismo za usklađivanje razdoblja povrata projekta s očekivanom razinom trebali razmotriti lokaciju s još nižim troškovima. U različitim fazama razmatrali smo Bugarsku, Rumunjsku, Srbiju, Maroko i Tursku kao lokacije s ‚iznimno niskim troškovima'. Te su se zemlje smatrale istinskim protučinjeničnim scenarijima u kojima bi se projekt ulaganja mogao provesti."

(165) Kako bi potkrijepila te tvrdnje, Mađarska je u studenom/prosincu 2020. dostavila tri poziva na internetske sastanke. Mađarska tvrdi da je na tim sastancima društvo GKN Automotive zaključilo da je Turska primjeren protučinjenični scenarij koji treba istražiti (uvodna izjava 80.). Pozivi na „informativne" sastanke odnose se na sastanke od 19. studenog i 4. prosinca 2020. između dvaju zaposlenika društva GKN Automotive uključenih u projekt ulaganja i sastanak od 10. prosinca 2020. na kojem je sudjelovalo osoblje društva GKN Automotive uključeno u projekt ulaganja i lokalno osoblje u Turskoj radi „brzog preispitivanja [projekta ulaganja] kako bi se dogovorili sljedeći koraci". Takvi dokumenti ne sadržavaju upućivanje na druge lokacije osim Turske ili Mađarske. Osim toga, ni Mađarska ni društvo GKN Automotive nisu dostavili nikakvu popratnu dokumentaciju ni zapisnike s tih sastanaka na temelju kojih bi se moglo dokazati o čemu se raspravljalo u okviru tih sastanaka i poziva.

(166) Komisija smatra da, neovisno o dodatnim dokazima opisanima u uvodnoj izjavi 165., ništa ne ukazuje na to da su se alternativne lokacije detaljnije razmatrale ili stvarno uspoređivale s Turskom. To ide u prilog zaključku Komisije iz uvodne izjave 135. da je u prosincu 2020. postupak odabira lokacije dovršen i da Mađarska nije bila samo „radna hipoteza" ili „pretpostavljena lokacija".

(167) Kad je riječ o tvrdnji da je vremenski čimbenik (odnosno hitnost projekta ulaganja) utjecao na postupak donošenja odluka, Komisija napominje da, čak i da je taj čimbenik uzet u obzir, Mađarska ili društvo GKN Automotive nisu dostavili nijedan dokument kojim bi potkrijepili tu hitnost u razdoblju od studenog do prosinca 2020. Nisu dostavili ni dokaze za to da se zbog te navodne hitnosti Turska istraživala kao jedina alternativna lokacija u odnosu na Mađarsku, kao ni da su se alternativne lokacije detaljnije razmatrale ili stvarno uspoređivale s Turskom. Osim toga, Komisija smatra da je ta tvrdnja u suprotnosti s tvrdnjom Mađarske da je ona 12. studenog 2020. bila samo „radna hipoteza". Ako je točno da je Mađarska bila samo „radna hipoteza", u vremenskom okviru projekta, kako je naveden u prezentaciji za sastanak od 12. studenog 2020., trebalo je predvidjeti vrijeme za istraživanje alternativnih lokacija nakon zahtjeva za kapitalne izdatke. Međutim, vremenski okvir projekta, u verziji prije 12. studenog 2020., odnosi se na „odluku" i „kupnju zemljišta, dozvole, pripremu izgradnje" u posljednjem tromjesečju 2020., zbog čega nije ostalo dovoljno vremena za istraživanje alternativnih lokacija.

(168) Komisija smatra i da „dobri operativni rezultati” male lokacije u Turskoj, koja je u funkciji od 2008., nisu novi čimbenik u usporedbi sa situacijom iz 2019., kad je odbačena mogućnost proširenja postojeće lokacije u Turskoj u kontekstu strategije. Komisija stoga smatra da taj element ne može objasniti zašto se Turska smatrala jedinom alternativnom lokacijom u odnosu na Mađarsku koju treba istražiti. U svakom slučaju, ni Mađarska ni bilo koja druga zainteresirana strana nisu dostavile dokaze o tom elementu.

(169) Komisija stoga smatra da primjedbe Mađarske i drugih zainteresiranih strana ne objašnjavaju zašto je samo Turska uvedena kao alternativna lokacija kako bi se razdoblje povrata projekta skratilo na manje od [4,5 – 5,4] godine.

(170) Osim toga, Komisija napominje da se u naknadnom zapisniku sa sastanka od 12. studenog 2020. navodi da su „predstavnici društva Melrose Industries timu društva GKN Automotive naložili da preispita pretpostavke projekta kako bi se pronašao način za skraćivanje razdoblja povrata projekta na manje od [4,5 – 5,4] godine povećanjem vrijednosti i/ili smanjenjem troškova”. U e-poruci od 9. prosinca 2020. društvo Melrose zatražilo je da ga se redovito obavješćuje. Komisija smatra da izraz „pronalaženje načina za skraćivanje razdoblja povrata” ne upućuje samo na analizu lokacije. Ni Mađarska ni druge zainteresirane strane nisu dostavile dokaze koji se odnose na takvo pronalaženje načina ni dokaze koji bi upućivali na to da su društvu Melrose o tome dostavljene povratne informacije. Osim toga, da je ponovno pokretanje analize lokacije jedina mogućnost za povećanje financijske privlačnosti poslovnog modela (za što ni Mađarska ni bilo koja druga zainteresirana strana nisu dostavile nikakve dokaze), Komisija očekuje da bi joj bili dostavljeni dokazi o daljnjem razmatranju i usporedbi različitih alternativnih lokacija prije nego što je društvo GKN Automotive zaključilo da je Turska protučinjenična lokacija za projekt ulaganja.

(171) Na temelju razmatranja iz uvodnih izjava od 127. do 161. Komisija smatra da dokazi u spisu predmeta ne otklanjaju njezine ozbiljne sumnje u to da odluka o ulaganju i lokaciji nije donesena već u prosincu 2020., a da se pritom nije uzela u obzir dostupnost državne potpore ili provedba ulaganja izvan Mađarske. Komisija nije mogla ni utvrditi da se Turska smatrala stvarnom protučinjeničnom lokacijom na kojoj bi društvo GKN Automotive provelo projekt ulaganja da nije bilo državne potpore Mađarske (uvodne izjave od 163. do 170.). Umjesto toga, čini se da je Turska uvedena kako bi se povećali izgledi da se potpora Mađarske proglasi spojivom s unutarnjim tržištem.

5.4.1.3. Turska kao istinski protučinjenični scenarij

(172) U uvodnoj izjavi 140. odluke o pokretanju postupka Komisija je napomenula da je istraga Turske kao protučinjeničnog scenarija bila na relativno visokoj razini do sredine 2021. Više rukovodstvo obišlo je lokaciju tek u srpnju 2021. U tom je trenutku državna potpora koju je nudila Mađarska već bila prethodno prijavljena Komisiji i uspostavljeni su prvi kontakti sa službama Komisije. Međutim, Komisija je priznala da je provedbom ulaganja Turska poslije mogla postati stvarna alternativna lokaciju na kojoj su društva GKN Automotive i Melrose bila spremna ulagati, čak i ako je Turska bila izvorno uključena u analizu samo kako bi se povećali izgledi da se predložena državna potpora proglasi spojivom. Međutim, Komisija je izrazila ozbiljne sumnje u to zbog razloga navedenih u uvodnim izjavama od 141. do 145. odluke o pokretanju postupka.

(173) Komisija napominje da ni Mađarska ni zainteresirane strane ne tvrde da je lokacija u Turskoj „postala” stvarna alternativa nakon što je uvedena u svrhu državne potpore. U nedostatku takvih argumenata i popratnih dokaza Komisija smatra da zbog razloga navedenih u uvodnim izjavama od 141. do 145. odluke o pokretanju postupka i na temelju zaključka iz uvodne izjave 171. Mađarska nije u dovoljnoj mjeri dokazala da postoji učinak poticaja u okviru drugog scenarija kako je utvrđeno u točki 61. Smjernica iz 2014. i točki 59. Smjernica iz 2022.

(174) Neovisno o tome i radi cjelovitosti, u uvodnim izjavama od 175. do 182. Komisija se osvrnula na tvrdnje Mađarske i drugih zainteresiranih strana o „Turskoj kao istinskom protučinjeničnom scenariju”.

(175) Mađarska i društvo GKN Automotive tvrde da je odmah nakon uvođenja Turske u postupak odabira kao alternativne lokacije društvo GKN Automotive počelo aktivno razmatrati tu opciju. Mađarska napominje i da zahtjevi za potporu od 8. travnja 2021. za novčana bespovratna sredstva i od 31. ožujka 2021. za poreznu olakšicu u Mađarskoj nisu podrazumijevali konačnu odluku o lokaciji društva GKN Automotive. Prethodna prijava tog predmeta Komisiji 11. lipnja 2021. bila je potrebna kako bi društvo GKN Automotive znalo koliko je vjerojatno da će dobiti poticaje, ali društvo GKN Automotive istodobno je razmatralo mogućnost provedbe ulaganja u Turskoj, koja je, prema navodima društva GKN Automotive, do lipnja 2021. bila već vrlo izgledna.

(176) Iz materijala dostupnih u kontekstu prethodnog ispitivanja Komisija je već u prosincu 2020. primila na znanje dokumentirane dokaze iz kojih se činilo da se Eskişehir u Turskoj uspoređivao s odabranom regijom u Mađarskoj kao lokacija za ulaganje. Ti dokumentirani dokazi pokazali su da su do lipnja 2021. pripremne aktivnosti u Turskoj uključivale kontakte s lokalnim osobljem društva GKN u prosincu 2020. o dostupnosti zemljišta (uvodna izjava 60. odluke o pokretanju postupka), kontakte s nacionalnim tijelima o dostupnosti poticaja u prosincu 2020., siječnju 2021. i svibnju 2021. (uvodne izjave 62. i 65. odluke o pokretanju postupka) i angažiranje lokalnog konzultanta koji bi se od veljače do svibnja 2021. bavio projektiranjem zgrada i projektnim planiranjem te pripremom općeg rasporeda radova koje treba provesti (uvodna izjava 72. odluke o pokretanju postupka). Na temelju toga Komisija je izrazila preliminarno stajalište da je istraga Turske kao protučinjenične lokacije za ulaganje bila na relativno visokoj razini do sredine 2021. Komisija smatra da je ta stvarnost u suprotnosti s tvrdnjom Mađarske o vremenskom pritisku zbog kojeg se samo Turska razmatrala kao alternativna lokacija. Da se vremenski čimbenik doista uzeo u obzir, Komisija bi očekivala da će se aktivnosti u Turskoj intenzivirati odmah nakon što Turska bude odabrana kao jedina protučinjenična lokacija koju treba istražiti. Mađarska tvrdi da je većinu aktivnosti u Turskoj obavljao lokalni tim. Ni Mađarska ni društvo GKN Automotive, osim jednog dokumenta (uvodna izjava 81.), ne navode dodatne dokaze o djelatnostima u tom razdoblju.

(177) Mađarska nadalje tvrdi da razlog zbog kojeg Turska nije bila uvrštena na popis zemalja koje su ušle u uži izbor sastavljen krajem 2019. u kontekstu strategije nije bio taj što su se njezini politički rizici smatrali odvraćajućima, nego činjenica da u to vrijeme trošak nije bio najvažniji čimbenik za donošenje odluka za društvo GKN Automotive. Mađarska i društvo GKN Automotive tvrde i da se u studenom i prosincu 2020. percipirane razine rizika Turske nisu bitno promijenile te su se i dalje smatrale visokima u usporedbi s drugim lokacijama. Međutim, s obzirom na to da su se pri odabiru lokacije u to vrijeme „isključivo razmatrali troškovi", društvo GKN Automotive odlučilo je da su percipirane razine rizika Turske prihvatljive.

(178) Komisija najprije smatra da navodna preliminarna odluka o lokaciji iz siječnja 2021. i navodna konačna odluka o lokaciji iz prosinca 2021. (uvodna izjava 43.) ne podupiru tvrdnju da su se pri odabiru lokacije od studenog 2020. isključivo razmatrali troškovi. To je zato što je odluka u korist Mađarske donesena na temelju nefinancijskih prednosti lokacije u Mađarskoj, unatoč znatnoj financijskoj prednosti Turske (u smislu razlike u neto sadašnjoj vrijednosti) (uvodna izjava 179.). Drugo, nije dodatno potkrijepljeno ni da su percipirane razine rizika Turske od prosinca 2020. postale prihvatljive za lociranje tog strateškog projekta u Turskoj.

(179) Osim toga, kad je riječ o odgovoru Mađarske i društva GKN Automotive na primjedbu Komisije iz uvodne izjave 145. odluke o pokretanju postupka u kojoj se preispituje zašto se smatralo da će financijski poticaj kojim se pokriva manje od 50 % razlike u neto sadašnjoj vrijednosti „u velikoj mjeri nadoknaditi financijsku prednost Turske", Mađarska to smatra elementom povezanim s proporcionalnošću potpore. Međutim, Komisija napominje da je taj element relevantan i za procjenu učinka poticaja potpore jer bi potpora trebala utjecati na donošenje odluka korisnika. Mađarska i društvo GKN Automotive tvrde da su kvalitativni kriteriji u korist Mađarske u kombinaciji s razdobljem povrata od [4,4 – 5,3] godine, uz poticaje, bili dovoljni da izvršni tim društva GKN Automotive odabere Mađarsku kao lokaciju ulaganja (uvodne izjave 86. i 103.). Komisija smatra da je ta tvrdnja u suprotnosti s tvrdnjom da su se pri odabiru lokacije isključivo razmatrali troškovi. Da su se isključivo razmatrali troškovi, uz primjenu neto sadašnje vrijednosti kao odgovarajuće metodologije nakon osporavanja poslovnog modela iz studenog 2020., kako je tvrdila Mađarska (uvodne izjave 73. i 74.), bila bi odabrana Turska, jer je čak i uzimajući u obzir potporu i dalje postojala znatna razlika u neto sadašnjoj vrijednosti.

(180) Kad je riječ o upućivanju Mađarske na raniju praksu Komisije, Komisija napominje da svaki slučaj treba zasebno ocijeniti i da se u skladu s točkom 68. Smjernica iz 2014. i točkom 66. Smjernica iz 2022. protučinjenični scenarij smatra vjerodostojnim ako je istinit i ako se odnosi na čimbenike važne za donošenje odluke u trenutku kad korisnik potpore donosi odluku o ulaganju. Iako se u određenim slučajevima može utvrditi da je državna potpora kojom se samo djelomično pokriva razlika u neto sadašnjoj vrijednosti dovoljan poticaj u kombinaciji s drugim kvalitativnim čimbenicima, u ovom su se postupku odabira isključivo razmatrali troškovi, što je u suprotnosti s tvrdnjama Mađarske.

(181) Naposljetku, Mađarska i društvo GKN Automotive tvrde da činjenica da je nekoliko drugih ulagača uzelo u obzir i/ili odabralo Tursku za svoja ulaganja u načelu potvrđuje njezinu vjerodostojnost kao moguće lokacije. Komisija smatra da percepcija drugih poduzeća nije relevantna u predmetnom kontekstu s obzirom na to da se u točki 68. Smjernica iz 2014. i točki 66. Smjernica iz 2022. navodi da je protučinjenični scenarij vjerodostojan ako je istinit i ako se odnosi na čimbenike važne za donošenje odluke u trenutku kad korisnik potpore donosi odluku o ulaganju.

(182) Komisija smatra da primjedbe i dokazi koje su dostavile zainteresirane strane nisu ublažili ozbiljne sumnje Komisije u vezi s tim je li Turska bila istinska protučinjenična lokacija u koju bi korisnik uložio da nije bilo potpore u Mađarskoj.

5.4.1.4. Zaključak o znatnom učinku poticaja

(183) Na temelju svojeg zaključka iz uvodne izjave 171. i ocjene iz uvodnih izjava od 172. do 182. Komisija smatra da Mađarska nije dokazala da potpora ima znatan učinak poticaja u kontekstu situacije iz drugog scenarija koju je prijavila Mađarska. Budući da se ni Mađarska ni druge zainteresirane strane nisu pozvale na situaciju iz prvog scenarija ni tijekom prethodnog ispitivanja ni tijekom službenog istražnog postupka, Komisija nije bila dužna ocijeniti učinak poticaja potpore u kontekstu situacije iz prvog scenarija ([51]).

(184) S obzirom na to da dokazi prikupljeni tijekom prethodnog ispitivanja i službenog istražnog postupka ne otklanjaju ozbiljne sumnje Komisije u vezi sa znatnim učinkom poticaja potpore, Komisija ne može zaključiti da bi potpora bila spojiva s unutarnjim tržištem. S obzirom na to da nije dokazano da postoji znatan učinak poticaja i da je taj nalaz sam po sebi dovoljan da se isključi mogućnost utvrđivanja spojivosti mjere s unutarnjim tržištem, nije potrebno utvrditi ispunjava li mjera druge kriterije prihvatljivosti i spojivosti utvrđene u Smjernicama iz 2014. i Smjernicama iz 2022.

6. ZAKLJUČAK

(185) Komisija zaključuje da nije dokazan znatan učinak poticaja mjere u korist društva GKN Automotive Hungary Kft. (prethodno Rubin NewCo 2021 Kft.) utvrđen u Smjernicama iz 2014. i Smjernicama iz 2022.

(186) Stoga se ta mjera ne može smatrati spojivom s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU-a,

([51]) U uvodnoj izjavi 183. odluke o pokretanju postupka Komisija je preliminarno smatrala da bi, ako nakon službenog istražnog postupka Komisija zaključi da Turska nije vjerodostojan protučinjenični scenarij, iako se pokaže da je potpora i dalje potrebna kako bi ulaganje u Mađarskoj bilo dovoljno profitabilno (situacija iz prvog scenarija), postojala uzročno-posljedična veza između potpore i premještanja, što bi prouzročilo očiti negativan učinak.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Državna potpora koju Mađarska planira provesti u korist društva GKN Automotive Hungary Kft. (prethodno Rubin NewCo 2021 Kft.) u iznosu od 15 917,4 milijuna HUF (43,76 milijuna EUR) u diskontiranoj vrijednosti nespojiva je s unutarnjim tržištem.

2. Stoga se ta potpora ne smije provesti.

Članak 2.

Mađarska će obavijestiti Komisiju o mjerama poduzetima za usklađivanje s ovom Odlukom u roku od dva mjeseca od dostave ove Odluke.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Mađarskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. lipnja 2024.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Izvršna potpredsjednica